Ubon Rajathanee University

รายงานการวิจัย

การพัฒนาระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย (Development of Automatic Ambulance Location System)

ชื่อผู้วิจัย

ผส.คร. วนิคา แก่นอากาส อาจารย์ สหชัย แก่นอากาส

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัขอุบลราชธานี

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุคหนุนการวิจัยจากสำนักงบประมาณแผ่นดิน ประจำปังบประมาณ 2547

Ubon Rajathanee University

กิตติกรรมประกาศ

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณนายแพทย์ไพบูลย์ เพ็ญสุวรรณ หัวหน้าศูนย์อุบัติเหตุ ประจำ โรงพยาบาลจังหวัดร้อยเอ็ดที่เอื้อเฟื้อข้อมูล ทีมงาน และความสะดวกในทดลองงานวิจัยใน โรงพยาบาล และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องที่ให้ความสนใจและกล้าที่จะทดลองใช้เทคโนโลยีใหม่ซึ่งดู เหมือนจะเป็นการปรับตัวที่ค่อนข้างยาก แต่ก็ให้ผลที่คุ้มค่าต่อการใช้งาน นอกจากนี้แล้วงานวิจัยนี้ยัง ได้รับแรงสนับสนุนด้านกำลังใจ และ แนวคิดในการแก้ปัญหาท้องถิ่น ซึ่งเป็นแนวทางหลักของการ นำเอาความรู้ทางวิชาการไปการพัฒนางานเพื่อสังคม จากท่านคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ อธิการบดี ศ. ดร. ประกอบ วิโรจนถูฏ

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอระบบและรูปแบบการพัฒนาระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่าย สารสนเทศไร้สายซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักคือเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย โดยจัดเก็บ ดำแหน่งการเคลื่อนที่ของรถพยาบาลให้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการ และช่วยให้ข้อมูลเส้นทางที่ดี ที่สุดในการเดินทางให้กับผู้ขับ ระบบนี้รับข้อมูลพิกัดดำแหน่งโดยใช้เทคโนโลยีจีพีเอส และ วิเคราะห์ ดำแหน่งที่ได้โดยระบบในการนำเสนอข้อมูลการเคลื่อนที่ของรถพยาบาล ซึ่งได้ประสบความสำเร็จใน ทดลอบการใช้งานบนท้องถนน

ABSTRACT

This research presents alternative system architecture, and the prototype implementation of automatic ambulance location system. The objective of the automatic ambulance location system is to enhance performance on medical redemption by keeping track of the ambulance location for a hospital management, and perhaps to provide the driver with optimal directions to his destination. The system receives position data from the GPS receiver and then analyses them to determine the vehicle positions; it also displays the positions of ambulance as a trace of the moving vehicle on the map. The system has been tested, with success on road.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทน้ำ	1
บทที่ 2 ความสำคัญของงานวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย -	31
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก. แผนที่จังหวัดร้อยเอ็ด	
ภาคผนวก ข. คณะผู้วิจัย	
ภาคผนิวก ค. โครงสร้างโปรแกรม	÷ ÷.

Ubon Rajathanee University

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 ระบบการดิดตามรถยนต์อัตโนมัติ	24
รูปที่ 2.2 ระบบเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย	24
รูปที่ 4.1 อุปกรณ์ในการส่งตำแหน่งของรถพยาบาลไปยังศูนย์ข้อมูล	31
รถพยาบาลโรงพยาบาลจังหวัดร้อยเอ็ด	
รูปที่ 4.2 ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายในการ	35
ก้ำหนดการใช้งานระบบฐานข้อมูล	
รูปที่ 4.3 ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายหน้าจอหลัก	- 35
รูปที่ 4.5 ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย	36
รูปที่ 4.6 โครงสร้างระบบฐานข้อมูลรถพยาบาลของระบบติดตามรถพยาบาล	37
ผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้ลาย	
รูปที่ 4.7 โครงสร้างระบบฐานข้อมูลการรับข้อมูลพิกัดตำแหน่งของรถพยาบาล	37
ของระบบดิดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย	
รูปที่ 4.8 โครงสร้างระบบฐานข้อมูลตำแหน่งรถพยาบาลและสถานที่เกิด	38
อุบัติเหตุของระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย	
รูปที่ 4.9 โครงสร้างระบบฐานข้อมูลการสั่งงานรถพยาบาลของระบบติดตาม	38
รถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย	
รูปที่ 4.10 ตัวอย่างการเริ่มทำงานของระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่าย	40
สารสนเทศไร้สาย	
รูปที่ 4.11 ตัวอย่างการทำงานของระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่าย	40
ลารสนเทศไร้ลาย	

บทที่ 1 บทนำ

1. บทน้ำ

ในการช่วยเหลือชีวิตผู้ป่วย การให้บริการการรักษาในสภาวะจุกเจิน เจ้าหน้าที่ รักษาพยาบาลจุกเจิน (paramedics) มีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารกับโรงพยาบาลอย่างมี ประสิทธิภาพ และ สามารถเข้าถึงข้อมูลการรักษา ข้อมูลผู้ป่วย และข้อมูลโรงพยาบาลที่ต้องการได้ อย่างทันท่วงที่ ซึ่งเดิมทีการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่พยาบาลจุกเจิน และโรงพยาบาล ต้อง เสียเวลาในการสื่อสารค่อนข้างมากจากการสื่อสารผ่านคลื่นวิทยุ [4] และให้ข้อมูลไม่เพียงพอ และ สะดวกนักในการติดต่อ ซึ่งเหตุการณ์จุกเจินเช่นนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสื่อสารที่ทันสมัย ทันเวลา และข้อมูลที่ใช้ในการสื่อสารเป็นข้อมูลที่ทันสมัย และเป็นปัจจุบัน [11]

นอกจากนี้แล้วในการช่วยชีวิตผู้ป่วย โด่ยใช้ระบบส่งต่อผู้ป่วยด้วยรถพยาบาลเพื่อให้ สามารถนำผู้ป่วยไปรักษายังสถานพยาบาลที่มีเครื่องมือ แพทย์ ยารักษาโรคที่ดีกว่า หรือเหตุการณ์ ที่รถพยาบาลรับผู้ป่วยจุกเจิน เพื่อต้องการจะนำส่งโรงพยาบาล เป็นเหตุการณ์ที่ต้องการใช้ข้อมูล สื่อสารที่ทันเวลา ในการติดต่อสื่อสารระหว่างรถพยาบาลและโรงพยาบาล ซึ่งปัจจุบันอาศัยระบบ การติดต่อผ่านคลื่นวิทยุนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทราบถึงตำแหน่งการติดตามรถพยาบาล ใน การนำส่งผู้ป่วยปัจจุบันนั้นใช้วิทยุติดตามในการติดต่อสื่อสารกับโรงพยาบาลต้นลังกัดและ โรงพยาบาลปลายทาง และ ระหว่างรถพยาบาล เพื่อรายงาน สภาพการปฏิบัติงาน การดูแลผู้ป่วย และการส่งต่อผู้ป่วย

ข้อจำกัด และปัญหาดังกล่าว ก่อให้เกิดแนวคิดในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ราคาไม่แพง และสามารถพัฒนาใช้ได้เอง เสริมสร้างศักยภาพในการใช้ เทคโนโลยี โดยลดการนำเข้าเทคโนโลยี โดยการพัฒนาระบบการติดตามผ่าน Global Positioning System (GPS) [2] ที่มีการสื่อสารโดยอ้างตำแหน่ง และมีการส่งผ่านข้อมูลผ่านเครือข่ายสารสนเทศ ทำให้เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเจ้าหน้าที่พยาบาลฉุกเฉินสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการใช้ในการพยาบาล เข้าถึงข้อมูลผู้ป่วยจากฐานข้อมูล และสามารถรักษาอาการจาก สถานะการเจ็บปวยของคนไข้ได้ทำ ให้ลดปัญหาเรื่องการเข้าถึงข้อมูล [3] และขณะเดียวกันการรายงานดำแหน่งของรถพยาบาลทำให้ โรงพยาบาล ยังทำให้สามารถติดตาม สภาพการเดินทางของรถ ทำให้สามารถเตรียมความพร้อมได้ ทันท่วงที

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อลดปัญหารูปแบบการติดต่อสื่อสารของรถพยาบาลและโรงพยาบาลโดยพัฒนาระบบ การติดตามรถพยาบาล แบบอ้างอิงอัตโนมัติ
- เพื่อสร้างระบบข้อมูลการทำงานของรถพยาบาลในการบริการ รักษาผู้ป่วย
- เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการช่วยชีวิตผู้ป่วย ฉุกเฉินด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ราคาไม่ แพง
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล ช่วยชีวิตผู้ป่วย จากการเข้าถึงข้อมูล การรับการ รักษาพยาบาลที่ถูกต้อง ทันท่วงที
- เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการรักษาพยาบาล

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- สามารถลดปัญหารูปแบบการติดต่อสื่อสารของรถพยาบาลและโรงพยาบาลโดยพัฒนา ระบบการติดตามรถพยาบาล แบบอ้างอิงอัตโนมัติ
- เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล และช่วยชีวิตผู้ป่วยจากเหตุการณ์ อุบัติเหตุและ จุกเฉิน
- เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
- เสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการเพิ่มประสิทธิภาพใน การรักษาพยาบาล

4. ขอบเขตของการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาระบบติดตาม คัดเลือกจากโรงพยาบาลร้อยเอ็ดและเครือข่ายภายใต้ กำกับการทำงานของโรงพยาบาลร้อยเอ็ด เนื่องจากมีความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนาระบบ สารสนเทศ และโรงพยาบาลร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทางด้านบุคลากร และความรู้ ใน การประสานงานวิจัย ซึ่งผลของงานวิจัยสามารถนำไปใช้ได้กับหน่วยงานสาธารณสุขอื่นๆได้ต่อไป

5. การนำเสนอผลการวิจัย

ในรายงานวิจัยนี้ได้กล่าวนำให้เห็นที่มาของแนวคิดในการพัฒนางานวิจัยในบทนี้ และ ใน ส่วนต่อไปในรายงาน เป็นรายละเอียดของการทำวิจัย โดยได้แบ่งโครงสร้างของเนื้อหาและการ นำเสนอตามลำดับดังนี้ บทที่ 2 นำเสนอความสำคัญของปัญหา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 นำเสนอระเบียบวิธีการทำวิจัย และ แผนการดำเนินงานวิจัย บทที่ 4 นำเสนอผลการทดลองของ งานวิจัย ที่ได้ทำใน 1 ปีตามแผนงานวิจัย คือช่วงเดือนตุลาคม 2546 ถึงเดือนกันยายน 2547 และ บทสุดท้ายคือ บทที่ 5 นำเสนอ บทสรุป ข้ออภิปรายงานวิจัย และ ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน วิจัยต่อไป

บทที่ 2 ความสำคัญของงานวิจัย และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความสำคัญของงานวิจัย

เป็นที่ทราบกันดีว่าการรักษาพยาบาลฉุกเฉินจะไม่เกิดผลดีหากมีความล่าข้า ผู้เจ็บป่วย ฉุกเฉินจะเสียโอกาสในการอยู่รอดทุกนาทีที่ผ่านไป และเป็นที่ทราบกันดีอีกว่าการลำเลียงขนย้ายผู้ ป่วยที่ไม่เหมาะสมทำอันตรายซ้ำเติมให้แก่ผู้บาดเจ็บ และยังมีหลักฐานแน่ขัดว่าการนำส่งโรง พยาบาลที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดผลเสียแก่ผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินได้อย่างมาก อีกด้วย ความพยายามใน การจัดระบบบริการที่เหมาะสมจึงได้เกิดขึ้นเรื่อยมาในอดีตเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินมีความหมายถึงการจัดให้มีการระดมทรัพยากรในพื้นที่หนึ่ง ๆ ให้สามารถช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ได้มีโอกาสขอความช่วยเหลือในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน ทั้งใน ภาวะปกติและในภาวะภัยพิบัติได้ โดยจัดให้มีระบบการรับแจ้งเหตุ ระบบการเข้าช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย ฉุกเฉินณ จุดที่เกิดเหตุ ระบบการลำเลียงขนย้าย และการส่งผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินให้แก่โรงพยาบาลที่ เหมาะสม ได้อย่างมีคุณภาพและรวดเร็วตลอด 24 ซม. ระบบดังกล่าวนี้ควรเป็นการรับผิดชอบและ ดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับผิดขอบดูแลท้องถิ่นนั้น ๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ และ ประชาชนในพื้นที่ เป็นระบบที่ต้องมีการดูแลรับผิดชอบโดยแพทย์หรือระบบทางการแพทย์ และควร เป็นระบบที่ไม่มีผลประโยชน์เป็นที่ตั้งหรือแอบแฝง

ในประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้มีระบบการลำเลียงขนย้ายผู้ป่วยด้วยยานพาหนะ ที่เรียกว่า รถพยาบาลฉุกเฉิน หรือแอมบูลานซ์ มานานกว่าหนึ่งร้อยปีมาแล้ว เช่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อังกฤษและประเทศในยุโรปอีกจำนวนมาก แต่การจัดให้เกิดเป็นระบบการช่วยเหลือ ฉุกเฉินจริง ๆ นั้น เริ่มด้นในสหรัฐอเมริกาเมื่อมี ค.ศ.1966 และได้มีการพัฒนาปรับปรุงเรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบัน ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ ก็ได้มีการจัดตั้งและพัฒนาในลักษณะเดียวกันแต่จะมีโครง สร้างและการใช้ทรัพยากรแตกต่างกันพอสมควรโดยมีเป้าหมายใหญ่เหมือนกัน คือการทำให้มีการ รักษาพยาบาลฉุกเฉินที่รวดเร็วมีคุณภาพอันจะส่งผลให้อัตราการเลียชีวิต พิการ หรือปัญหาในการ รักษาพยาบาลฉุดลง

ในประเทศไทย ได้มีการช่วยเหลือในลักษณะสังคมสงเคราะห์และการกู้ภัย โดยควบคู่กับ การเก็บศพผู้เสียชีวิตในกรณีต่าง ๆ ดำเนินการโดยมูลนิธิป่อเต็กติ้งมาตั้งแต่ พ.ศ.2480 และมูลนิธิ ร่วมกตัญญูตั้งแต่ พ.ศ.2513 ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยขั้นต้นและลำเลียงนำส่งโรงพยาบาล โดย ที่บุคลากรและไม่มีความรู้ความสามารถและไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมและถูกวิพากษ์วิจารณ์จาก วงการแพทย์ว่าทำให้เกิดความพิการและสูญเสียมากกว่า ได้มีความพยายามเริ่มต้นระบบบริการการ แพทย์ฉุกเฉินมาเมื่อประมาณ 20 กว่าปีที่ผ่านมาโดยได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันหลายครั้ง เพื่อ จัดระบบการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ที่เป็นเครือข่ายของโรงพยาบาลต่าง ๆ ต่อมาได้จัดทำแผนร่วมมือ กันระหว่างโรงพยาบาลต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครกับศูนย์ส่งกลับของกรมตำรวจโดยพัฒนาเครือ ข่ายวิทยุสื่อสารร่วมระหว่างโรงพยาบาลซึ่งมีสังกัดต่างกัน มีระบบรถพยาบาลฉุกเฉินที่ใช้ของศูนย์ส่ง กลับเป็นหน่วยงานหลัก ความร่วมมือดังกล่าวมีอุปสรรคตามมาค่อนข้างมากเนื่องจากขาดความร่วม มือของโรงพยาบาลต่าง ๆ ด้วยกันเอง

ต่อมาภายหลังจากมีการปฏิวัติภายใต้การนำของ พล.เอก อาทิตย์ กำลังเอก ได้พัฒนากอง กำลังรักษาพระนคร และจัดให้มีโทรศัพท์สายด่วนหมายเลข 123 เพื่อบริการเหตุด่วนแก่ประชาชน ได้ จัดให้มีหน่วยรถพยาบาลฉุกเฉินขึ้น มีจำนวน ประมาณ 40 คัน ให้บริการประชาชนในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร แต่ได้ให้บริการไปไม่นานก็ยุติลงด้วยเหตุผลทางอำนาจและการเมือง

กระทรวงสาธารณสุข[1] โดย กรมการแพทย์ รับงบประมาณสนับสนุนให้จัดทำระบบบริการ การแพทย์ฉุกเฉินที่โรงพยาบาลราชวิถีตั้งแต่ปังบประมาณ พ.ศ.2532 จำนวน 150 ล้านบาท ได้ทำ การก่อสร้างอาคาร EMS แล้วเสร็จและเปิดดำเนินการบางส่วนในปี พ.ศ.2536 ได้บรรฐแผนการ พัฒนาระบบบริการการแพทย์อุกเฉินนี้ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ได้เริ่มมีการจัดตั้งโครงการศูนย์อุบัติเหตุที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นเมื่อ พ.ศ.2536 ซึ่งมีความครอบคลุมถึงการให้การรักษาพยาบาล ณ จุดที่เกิดเหตุ ต่อมากรุงเทพมหานครโดย วซิรพยาบาล ได้เปิดหน่วยแพทย์กู้ชีวิตขึ้นเป็นทางการเมื่อเดือนธันวาคม 2537 ให้บริการแก่ผู้ บาดเจ็บโดยเน้นอุบัติเหตุจราจรและอุบัติภัยต่าง ๆ กรมการแพทย์ ได้เปิดศูนย์กู้ชีพ "นเรนทร" อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 10 มีนาคมพ.ศ.2538 ให้บริการรักษาพยาบาลจุกเจินและขนย้ายทั้งผู้ บาดเจ็บและผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินในพื้นที่ระยะเวลาไม่เกิน 15 นาทีโดยรอบโรงพยาบาลราชวิถี และ ต่อมากรมการแพทย์ได้ขยายพื้นที่บริการโดยจัดตั้งศูนย์กู้ชีพเลิดสินและศูนย์กู้ชีพนพรัตนราชธานีขึ้น ในปีต่อมา และได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างกรมการแพทย์และกรุงเทพมหานครให้มีการแบ่งพื้นที่ ในการให้บริการออกเป็น 7 พื้นที่ และมีหมายเลขแจ้งเหตุ 2 หมายเลข คือ 1669 ในส่วนของกรมการ แพทย์ และ1554 ในส่วนของพื้นที่กรุงเทพมหานครแต่การให้บริการยังไม่ทั่วถึง ยังขาดงบประมาณที่ เหมาะสมในการดำเนินการ โรงพยาบาลหลายแห่งต้องระดมเงินจากมูลนิธิของโรงพยาบาลและขอ ความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอกระบบราชการ

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544) ได้มีการบรรจุ แผนงานอุบัติเหตุและสาธารณภัยให้มีการจัดตั้งและพัฒนาระบบบริการการแพทย์จุกเฉินในทุก จังหวัดโดยเน้นถึงความสามารถในการจัดหน่วยบริการมากกว่าการจัดระบบบริการ เมื่อสิ้นแผนฯ พบว่าโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปจำนวน กว่า 90 แห่งได้จัดให้มีหน่วยปฏิบัติการการ แพทย์ฉุกเฉินได้ แต่มีข้อจำกัดในการให้บริการเนื่องจากยังไม่มี "ระบบ" อย่างเป็นทางการที่มี กฎหมายและระบบการเงินการคลังรองรับ

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) กระทรวง สาธารณสุขได้กำหนดแผนพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้ลงไปสู่ระดับชุมชน โดยเน้นให้ ชุมชนมีส่วนร่วมและมีความครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยจัดให้มีระบบการเงินการคลังที่เหมาะสม รองรับในปีงบประมาณ พ.ศ.2545 กระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศให้การพัฒนาระบบบริการการ แพทย์ฉุกเฉินเป็น นโยบาย 1 ใน 4 ประการของกระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งสำนักงานระบบบริการ การแพทย์จุกเฉิน (ศูนย์นเรนทร กระทรวงสาธารณสุข) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการพัฒนา จัด งบประมาณในส่วนงบลงทุนจากกองทุนระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้จำนวน 10 บาทต่อหัว ประชากรที่จดทะเบียน (คาดว่ามีประมาณ 42 ล้านคน) จำนวนเงินประมาณ 420 ล้านบาทเพื่อให้ เริ่มดำเนินงานในบางพื้นที่และให้แล้วเสร็จขั้นตอนในการพัฒนาในระยะเวลา 3 ปี หลังจากนั้น แล้วจะจัดให้มีระบบงบประมาณในการบริหารจัดการและดำเนินการระบบโดยมีงบประมาณส่วน หนึ่งจากระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ และจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ในอัตรา 18 บาท ต่อหั่วประชากรทั้งประเทศ ซึ่งในแต่ละปีจะต้องมีเงินงบประมาณในการสนับสนุนระบบนี้ปีละ 1,200 ล้านบาท(อัตรา 18 บาทต่อหัวประชากร ได้มาจากการศึกษาของคณะวิจัยในสถาบันวิจัย ระบบสาธารณสุข ในปีพ.ศ.2543)

ลักษณะการทำงานของระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินโดยทั่วไป แบ่งออกเป็นระยะ ได้ดังนี้

 การเจ็บป่วยจุกเฉินและการพบเหตุ (Detection) การเจ็บป่วยจุกเฉินเป็นเหตุที่เกิดขึ้น เกินอย่างไม่สามารถคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าได้ แม้ว่าจะสามารถเตรียมการป้องกันได้ก็ตาม การจัดให้ มีผู้ที่มีความรู้ในการตัดสินใจแจ้งเหตุเมื่อพบเหตุ ซึ่งผู้นั้นอาจเป็นผู้เจ็บป่วยเองหรือคนข้างเคียง เป็นเรื่องที่จำเป็นมาก เพราะว่าจะสามารถทำให้กระบวนการช่วยเหลือมาถึงได้รวดเร็ว ตรงกันข้ามหากล่าข้า นาทีที่สำคัญต่อชีวิตของผู้เจ็บป่วยจะหมดไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งสายเกินแก้ไข ได้

 การแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือ (Reporting) การแจ้งเหตุที่รวดเร็วโดยระบบการสื่อสารที่ มีประสิทธิภาพและมีหมายเลขที่จำได้ง่ายเป็นเรื่องที่จำเป็นมากเช่นกัน เพราะว่าเป็นประตูเข้าไปลู่ การช่วยเหลือที่เป็นระบบ แต่ผู้แจ้งเหตุอาจจะต้องมีความรู้ความสามารถในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวมทั้งมีความสามารถในการให้การดูแลขั้นต้นตามความเหมาะสมอีกด้วย

 การออกปฏิบัติการของหน่วยการแพทย์ฉุกเฉิน (Response) หน่วยปฏิบัติการซึ่ง โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับ Advanced Life Support กับระดับ Basic Life Support จะต้องมีความพร้อมเสมอที่จะออกปฏิบัติการตามคำสั่งและจะต้องมีมาตรฐานกำหนดระยะเวลาใน การออกตัว ระยะเวลาเดินทาง โดยศูนย์รับแจ้งเหตุจะต้องคัดแยกระดับความรุนแรงหรือความต้อง การของเหตุและสั่งการณ์ให้หน่วยปฏิบัติการที่เหมาะสมออกปฏิบัติการ

4. การรักษาพยาบาลจุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ (On scene care) หน่วยปฏิบัติการจะทำการ ประเมินสภาพแวดเล้อมเพื่อความปลอดภัยของตนและคณะ ประเมินสภาพผู้เจ็บป่วยเพื่อให้การ ดูแลรักษาตามความเหมาะสม และให้การรักษาพยาบาลจุกเฉินตามที่ได้รับมอบหมายจากแพทย์ผู้ ควบคุมระบบ โดยมีหลักในการดูแลรักษาว่าจะไม่เสียเวลา ณ จุดที่เกิดเหตุ นานจนเป็นผลเสียต่อผู้ ป่วย กล่าวคือ ในผู้ป่วยบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจะเน้นความรวดเร็วในการนำส่งมากกว่าผู้ป่วยจุกเฉิน ทางอายุรกรรม

5. การลำเลียงขนย้ายและการดูแลระหว่างนำส่ง (Care in transit) หลักที่สำคัญยิ่งในการ ลำเลียงขนย้ายผู้เจ็บป่วยคือการไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บซ้ำเติมต่อผู้เจ็บป่วย ผู้ลำเลียงขนย้ายจะต้ องผ่านการฝึกอบรมเทคนิควิธีมาเป็นอย่างดี ในขณะขนย้ายจะต้องมีการประเมินสภาพผู้เจ็บป่วยเป็ นระยะ ๆ ปฏิบัติการบางอย่างอาจอาจกระทำบนรถในขณะลำเลียงนำส่งได้ เช่นการให้สารช้า การ ตามส่วนที่มีความสำคัญลำดับรองลงมา เป็นต้น

6. การนำส่งสถานพยาบาล (Transfer to definitive care) การนำส่งไปยังสถานที่ใด เป็นการชี้ชะตาชีวิตและมีผลต่อผู้เจ็บป่วยได้เป็นอย่างมาก การนำส่งจะต้องใช้ดุลยวินิจว่า โรงพยาบาลที่จะนำส่งสามารถรักษาผู้เจ็บป่วยรายนั้น ๆ ได้เหมาะสมดีหรือไม่ มิฉะนั้นแล้ว เวลาที่ เสียไป กับความสามารถที่ไม่ถึงและความไม่พร้อมของสถานพยาบาลนั้น ๆจะทำให้เกิดการเสียชีวิต พิการหรือปัญหาในการรักษาพยาบาลอย่างไม่ควรจะเกิดขึ้นการจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ในแต่ละพื้นที่ควรจะต้องพิจารณาองค์ประกอบหลักเหล่านี้ ได้แก่

1. ระบบการแจ้งเหตุ คือการจัดให้มีระบบบริการแจ้งเหตุที่ง่ายต่อการจำ ง่าย ต่อการเรียก ง่ายต่อการถ่ายทอดข้อมูล ง่ายต่อการได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมซึ่งอาจ เป็นเพียงคำแนะนำ การจัดหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินไปดูแล หรือการจัดหายานพาหนะ เพื่อการลำเลียงนำส่งอย่างเดียว ดังนั้นในแต่ละพื้นที่ควรมีศูนย์รับแจ้งเหตุ ซึ่งสามารถรับ แจ้งเหตุจากประชาชนได้ด้วยหมายเลขที่จำง่าย เช่น 191 หรือ 1669 เป็นต้น โดยผู้แจ้ง สามารถใช้ระบบโทรศัพท์ระบบใดก็ได้ในการแจ้ง เมื่อแจ้งเหตุในพื้นที่หนึ่งควรตรงไปที่ศูนย์ รับ แจ้งเหตุของพื้นที่นั้น หากมีข้อผิดพลาดในการแจ้งจะต้องมีระบบเชื่อมโยงต่อให้ศูนย์ที่ รับผิดชอบของพื้นที่ได้รับทราบโดยเร็วที่สุด ศูนย์นี้จะต้องทำงาน 24 ชั่วโมง มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมี ความรู้ในระดับให้คำแนะนำด้านการรักษาพยาบาลขั้นต้นได้ ประจำการ และมีผู้ตัดสินใจสั่ง การและรับผิดชอบทางการแพทย์(แพทย์ผู้ควบคุมระบบประจำการหรือติดต่อได้ทันที) ตลอดเวลา 2. ระบบการสื่อสาร ได้แก่การจัดให้มีการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ระหว่างผู้ให้ บริการ ระหว่างผู้ให้บริการและระบบควบคุมทางการแพทย์ และโรงพยาบาลที่จะนำส่ง ควร มีความสามารถในการส่งผ่านข้อมูลได้ทันทีและมีช่องทางเลือกที่ใช้สำรองในกรณีที่ช่อง ลัญญาณหลักมีผู้ใช้งานอยู่ ระบบนี้ควรครอบคลุมในพื้นที่ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ไม่ว่าอยู่ใน. หุบเขา ในอาคารใหญ่หรือในเมืองที่มีอาคารสูงจำนวนมาก ในปัจจุบันใช้ระบบการสื่อสาร ชนิด VHF ซึ่งในศูนย์รับแจ้งเหตุจะทำหน้าที่เป็นสถานีแม่ข่ายไปในตัว ระบบนี้เป็นการสื่อ สารชนิดเปิดที่ผู้อื่นในเครือข่ายสามารถรับพึงได้ตลอดเวลา ร่วมกับระบบโทรศัพท์เซลลูล่าร์ ซึ่งสามารถสื่อสารในรายละเอียดของผู้ป่วยแต่ละรายได้ดี

3. บุคลากรและการอบรม ในการออกแบบระบบควรคำนึงถึงบุคลากรว่าจะ กำหนดให้ใครทำหน้าที่อะไร ควรคำนึงถึงบุคลากรที่มีอยู่เดิมเป็นหลักและมองไปในอนาคต เพื่อหาความเหมาะสมที่ดีกว่า ในประเทศไทยในระยะเริ่มแรก ได้มีการพิจารณาบุคลากรที่ เกี่ยวข้องในระบบ ดังนี้

> n. แพทย์ ทำหน้าที่ควบคุมระบบ เพื่อให้การรักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นมี สถานะเหมือนกับที่แพทย์ได้เป็นผู้ให้เอง นอกจากนั้นยังมีบทบาทในการฝึ กอบรม การจัดมาตรฐานระบบและการประเมินผล บทบาทนี้เป็นบทบาทที่ คล้ายคลึงกันในระบบทั่วโลก

> พยาบาล ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในระดับสูง (ALS) เป็นผู้ช่วยใน ระบบควบคุมทางการแพทย์ เป็นผู้สอน และพัฒนาหลักสูตรเจ้าหน้าที่ใน ระดับต่าง ๆ รวมทั้งประชาชน เป็นผู้บริหารหน่วยปฏิบัติการที่เหมาะสม มาก พยาบาลที่จะทำหน้าที่นี้ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมในหลักสูตร ประมาณ 10 ว่าด้วยระบบบริการการแพทย์จุกเฉินและ ACLS

> ค. เวขกรฉุกเฉิน ในประเทศไทยขณะนี้มีเวขกรฉุกฉินอยู่ 2 ระดับ คือ เวขกรฉุกเฉินขั้นพื้นฐาน (EMT-basic) และเวขกรฉุกเฉินขั้นกลาง (EMTintermediate)หลักสูตรในการผลิตเวขกรฉุกเฉินขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางที่ กรมการแพทย์ได้ทำการทดลองในโรงพยาบาล 3 แห่ง รวม 6 รุ่น มีผู้ผ่าน การอบรมไปแล้ว 120 คน จากทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หลักสูตรนี้ พัฒนามาจากหลักสูตร EMT-basic ของสหรัฐอเมริกา หลักสูตรเวขกร จุกเฉินขั้นกลางหรือเรียกว่าเจ้าพนักงานกู้ชีพเป็นหลักสูตรเทียบเท่า EMTintermediate ของสหรัฐอเมริกา แต่ปรับให้เข้ากับระบบการศึกษาของ ประเทศไทย ทำเป็นหลักสูตร 2 ปีโดยเริ่มต้นที่ วิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น (วสส ขอนแก่น) ขณะนี้ กำลังผลิตรุ่นละ 60 คน ใน วสล.

และวิทยาลัยพยาบาลหลายแห่ง บุคลากร 2 ระดับนี้สามารถให้การ รักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานได้ และมีบทบาทสำคัญในการช่วยในหน่วย ปฏิบัติการระดับสูง ในอนาคตจะมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดขั้นบันใดในสาย วิชาชีพนี้ให้มีการเรียนการสอนระดับมหาวิทยาลัยที่เรียกว่าเวชการจุกเฉิน ขั้นสูงหรือ EMT-paramedic ที่เทียบเท่าปริญญาตรี และมีใบประกอบโรค ศิลป์ได้ สามารถให้การรักษาพยาบาลจุกเฉินในระดับ ALS ได้

 ง. ชุดปฏิบัติการปฐมพยาบาล (First responder) โดยทั่วไปหมายถึง เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ภัย อาลาสมัคร เจ้าหน้าที่ดำรวจ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงหรือก ลุ่มบุคคลที่ที่แสดงตนว่า พร้อมที่จะให้การช่วยเหลือและบริการประชาชน มักจะเป็นเจ้าหน้าที่ชุดแรกที่ไปถึงที่เกิดเหตุ ควรมีความรู้พื้นฐานหลักลูตร การอบรม 20 ชม.เป็นขั้นต่ำ (หลักสูตรปฐมพยาบาลสำหรับเจ้าหน้าที่และ อาลาสมัคร ของกรมการแพทย์) สามารถให้การประเมินสภาพผู้ป่วยที่บอก ได้ว่า ผู้ป่วยต้องการการรักษาพยาบาลในระดับใด หากแน่ใจว่ามีความ รุนแรงน้อยสามารถดำเนินการลำเลียงชนย้ายเองแต่หากพบว่ามีความ รุนแรงสูงหรือไม่แน่ใจให้เรียกหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินมาสนับสนุน
 ประชาชนทั่วไป ควรมีความรู้ความสามารถในการบอกได้ว่าผู้ เจ็บป่วยที่พบเห็นเป็นผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือหรือไม่ รู้จักวิธีป้องกันตน ไม่ให้ได้รับอันตรายจากการเข้าช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักการแจ้งเหตุและการให้ข้

อมูลทีเพียงพอ รู้จักการช่วยเหลือขั้นด้นตามพื้นฐานของตนเพื่อให้การดูแล ผู้เจ็บป่วยไปพลางก่อน หลักสูตรในการอบรมประชาชนทั่วไปนี้ควรมีต่ำ กว่า 1 วัน

4. กฏและระเบียบ ควรมีกฏและระเบียบรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ระดับต่าง ๆ และการคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นเพื่อ ให้การรักษาพยาบาลฉุกเฉินนี้สามารถเรียกได้ว่าเป็น "ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน" กฏ และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อาจอยู่ภายใต้บทบาทและหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข แต่ ในระยะยาวควรมีพระราชบัญญัติรองรับ

5. การเงินการคลัง การจัดระบบบริการการแพทย์จุกเฉินเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ งบประมาณในการจัดตั้งและดำเนินการ ซึ่งแหล่งของงบประมาณอาจมองได้ 2 มุมมอง คือ ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น งบประมาณส่วนกลางอันได้มากจากภาษีอากรของประเทศ ระบบประกันสุขภาพต่าง ๆ ระบบประกันภัยและภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่นภาษีเหล้า ภาษีบุหรี่ ภาษีทะเบียนรถเป็นต้น ควรมีส่วนในการสนับสนุนการสร้างระบบ ในแต่ละท้องถิ่นและให้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินการในลักษณะการซื้อบริการ แก่ท้ องถิ่นตามลักษณะและปริมาณงาน งบประมาณส่วนท้องถิ่นอันได้มาจากภาษีท้องถิ่นและ งบประมาณสนับสนุนองค์กรท้องถิ่น ควรมีบทบาทในการลงทุนในส่วนใหญ่ของระบบในแต่ ละท้องถิ่นทั้งในด้านครุภัณฑ์ บุคลากรและระบบ

6. การประชาสัมพันธ์ มีความสำคัญในการทำให้ประชาชนที่จะเรียกใช้บริการ สามารถเรียกใช้บริการได้อย่างถูกต้องตามความจำเป็นและสมคุณค่า ไม่ทำให้เกิดการใช้ งานในด้านฟุ่มเฟือยเกินกว่าเหตุ มีความเข้าใจในระบบงานและเป้าหมายของการทำงาน รวมทั้งมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ

7. การมีส่วนร่วมของชุมชน ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเป็นระบบที่จัดทำเพื่อ ชุมชน โดยโครงสร้างขององค์กรทุกภาคี ชุมขนควรมีส่วนร่วมที่จะจัดให้มีการทำความเข้าใจ ของสมาชิกในชุมชนถึงประโยชน์ที่จะได้รับ การจัดกลุ่มอาสมัครภายในชุมชน การส่งเสริม ความรู้ การเตรียมความพร้อมและการข้อมแผนปฏิบัติในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ ที่อาจเกิดกับ ชุมชนเอง เป็นต้น ตัวแทนของชุมชนควรมีส่วนร่วมในคณะกรรมการระบบการแพทย์ฉุกเฉิน ของท้องถิ่น

8. มาตรฐานและโครงสร้างที่เหมาะสม ระบบบริการการแพทย์จุกเฉินในแต่ละ พื้นที่ไม่จำเป็นจะต้องมีรูปร่าง มาตรฐานและโครงสร้างที่เหมือนกันหมด แต่ควรมีหลักการ ใหญ่หรือเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำเป็นอันเดียวกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงผลลัพธ์ การ กำหนดมาตรฐานกลางควรจะต้องมีขึ้นในคณะกรรมการที่หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ มี ส่วนร่วม ในขณะเดียวกันคณะกรรมการของท้องถิ่น ในแต่ละพื้นที่ควรมีบทบาทในการ ปรับปรุงรายละเอียดของแต่ละท้องถิ่นเอง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ สังคมเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยให้มีประสิทธิภาพและผลลัพธ์ในการ ดำเนินงานที่เทียบเท่าเกณฑ์มาตรฐานกลาง

9. ระบบข้อมูล ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินทั่วประเทศควรมีระบบข้อมูลเป็นอัน หนึ่งอันเดียวกัน มีการกำหนดตัวแปรขั้นด่ำร่วมกัน สามารถที่จะเชื่อมโยงกันได้อย่างเป็น ปัจจุบันยกเว้นในบางพื้นที่ซึ่งไม่อาจสื่อสารกับพื้นที่อื่นได้เนื่องจากการขาดแคลน ระบบสื่อสารที่จำเป็น

10. การเตรียมพร้อมและการจัดหมวดหมู่ของสถานพยาบาล ในแต่ละพื้นที่ ควรมีการกำหนดโรงพยาบาลลำหรับน้ำส่งผู้เจ็บป่วยในกรณีสภาพต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจที่ ทันการณ์ และเกิดความเป็นธรรมระหว่างสถานพยาบาลกับหน่วยปฏิบัติการ และสะดวก ต่อระบบควบคุมทางการแพทย์ ที่ดูแลพื้นที่ป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาด ที่เกิดจากการ น้ำส่งผู้เจ็บป่วย ไปยังโรงพยาบาลที่ไม่เหมาะสม และอาจทำให้เกิดการเสียชีวิต พิการหรือ ปัญหาในการรักษาพยาบาลได้

11. การรับผิดชอบโดยระบบควบคุมทางการแพทย์ ระบบบริการการแพทย์ จุกเจิน เป็นระบบที่ใช้บุคลากรที่ไม่ใช่แพทย์ออกไปทำหน้าที่ในการรักษาพยาบาลแทน แพทย์ จำเป็นจะต้องมีแพทย์เป็นผู้รับผิดชอบ การรับผิดชอบดังกล่าว อาจทำได้โดยตรงคือ การควบคุมสั่งการโดยตรงผ่านวิทยุสื่อสารหรือโทรศัพท์ (Online or Direct) หรือ ทางอ้อม (Offline or Indirect) โดยการผ่านเอกสารมอบหมายที่เรียกว่า Protocol และ Standing order ระบบควบคุมทางการแพทย์ดังกล่าวอาจกระทำโดยแพทย์ที่ได้รับมอบหมายที่เรียกว่า Medical Director หรือโดยคณะกรรมการที่มีแพทย์เป็นผู้รับผิดชอบ

12. การประเมินผล การประเมินผลเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากเนื่องจากเกี่ยวข้อง โดยตรงกับคุณภาพการรักษาพยาบาลและสวัสดิภาพของผู้ป่วย ระบบนี้ไม่สามารถให้ บริการโดยไม่มีการเฝ้าดูจากภายนอกและจากประชาชนในพื้นที่ได้เนื่องจากอาจทำให้เกิด การใช้ทรัพยากรผิด และมีผลประโยชน์ส่วนบุคคลเกิดขึ้นได้

2.2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ทฤษฎีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information Systems: GIS)

ระบบสารลนเทศภูมิศาสตร์หรือ GIS เป็นระบบของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีการนำเข้า ข้อมูลการจัดหรือใช้งานเก็บข้อมูลและการเรียกข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขที่มีประสิทธิภาพในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่และเชื่อมโยงผสมผสานข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลเชิงบรรยายที่เก็บไว้ ในฐานข้อมูลสามารถดัดแปลงแก้ไขและวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เห็นมิติและความส้มพันธ์ ด้านพื้นที่ของข้อมูลซึ่งมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจปัญหาและประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการวางแผนใช้ทรัพยากรเชิงพื้นที่ซึ่งมีโปรแกรมลำเร็จรูปหลายรูปแบบตามประเภทของการ ใช้งาน

องค์ประกอบของสารสนเทศภูมิศาสตร์

เนื่องจากลักษณะข้อมูลของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มีความขับข้อนโดยตัวของตัวเองการ ประมวลผลข้อมูลของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์จึงมักนิยมใช้เครื่องสมองกลที่มีความสามารถสูง มาใช้เป็นหลักทำให้สามารถจำแนกองค์ประกอบของระบบสารสนเทศออกได้เป็น 5 ระบบใหญ่ๆ ดังนี้คือ

 ระบบฮาร์ดแวร์ (Hardware) ได้แก่ระบบสมองกลและอุปกรณ์ช่วยอาทิ หน่วย ประมวลผลกลางหน่วยสำรองข้อมูลหน่วยป้อนข้อมูลและหน่วยแสดงผลเป็นด้น ระบบขอฟท์แวร์ (Software) ได้แก่กลุ่มโปรแกรมที่จำเป็นต้องได้รับการติดตั้งบนระบบ อาร์ดแวร์เพื่อให้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สามารถทำงานได้ตามที่ได้รับการออกแบบไว้ โปรแกรมหลักที่จำเป็นได้แก่โปรแกรมระบบเช่นโปรแกรม WINDOW, UNIX เป็นต้น โปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เช่น โปรแกรม ARC/INFO โปรแกรม INTERGRAPH นอกจากนั้น ยังอาจมีโปรแกรมช่วยงานต่างๆ(Utilities) เช่นโปรแกรมช่วยจัดการหน่วยความจำ โปรแกรมเอดิเตอร์ (Editor) อีกด้วย

3. ระบบข้อมูล (Data) แหล่งข้อมูลของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่สำคัญได้แก่แผนที่ภูมิ ประเทศมาตราส่วน 1:50,000 รูปถ่ายทางอากาศ(Aerial Photographs) หรือภาพถ่ายดาวเทียม (Satellite Imagery) นอกเหนือจากข้อมูลเชิงพื้นที่แล้วระบบสารสนเทศยังต้องการข้อมูลเชิง บรรยายซึ่งขยายความด้านรายละเอียดของข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วอย่างของข้อมูลเชิงบรรยายได้แก่ชื่อ ของหมู่บ้านจำนวนครัวเรือนจำนวนประชากรชาย-หญิงเป็นต้นแหล่งที่มาของข้อมูลเชิงบรรยายได้แก่ชื่อ ของหมู่บ้านจำนวนครัวเรือนจำนวนประชากรชาย-หญิงเป็นต้นแหล่งที่มาของข้อมูลเชิงบรรยายอาจ ได้มาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือได้มาจากการสำรวจข้อมูลภาคสนาม(Field Data Collection) ก็ได้ข้อมูลเชิงบรรยายจะถูกบันทึกเก็บในลักษณะของบันทึก(Record) โดยแต่ละบันทึกจะถูกแบ่ง ย่อยออกเป็นช่องสนาม (Field) ช่องสนามแต่ละช่องอาจถูกกำหนดให้บันทึกข้อมูลที่เป็นด้วอักษร (Alphabetic)หรือข้อมูลที่เป็นตัวเลข(Numeric)ก็แล้วแต่ความเหมาะสม

4. บุคลากร (Peopleware) ได้แก่บุคคลที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์และทาง ด้านภูมิศาสตร์มาอย่างดีสามารถวิเคราะห์และออกแบบแผนที่และแผนภูมิที่เป็นผลลัพธ์ของการ วิเคราะห์เพื่อแสดงผลได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานว่าด้วยวิชาการออกแบบแผนที่ (Cartography) บุคลากรสำหรับงานสารสนเทศภูมิศาสตร์ยังสามารถจำแนกตามภารกิจของการปฏิบัติงานและโดย ลักษณะของงานเช่นพนักงานภาคสนามพนักงานเตรียมข้อมูลและต้นร่างพนักงานป้อนข้อมูลพ นักงานวิเคราะห์ข้อมูลและพนักงานออกแบบแผนที่เป็นต้น

5. วิธีการการใช้งานลารสนเทศภูมิศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับแผนงานออกแบบ การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานเป็นไปตามขั้นตอนมีความเชื่อถือได้และกฏทางธุรกิจที่ ดีซึ่งรูปแบบและการปฏิบัติจะแตกต่างไปตามความเหมาะสมของงานแต่ละอย่างจากองค์ประกอบ ทั้ง 5 ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นการยากที่จะระบุว่าองค์ประกอบใดเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดเพราะระบบ สารสนเทศภูมิศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 5 จึงจะเป็นระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่สมบูรณ์ภาระกิจที่นำเอาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มา ประยุกต์ใช้จึงจะประสบกับความสำเร็จสมตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้

2.) การนำเข้าข้อมูลแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

 ข้อมูลแบบอธิบาย (Attribute Data) เป็นข้อมูลทั้งตัวเลขและตัวอักษรที่จัดเก็บได้ในรูปของ ฐานมูลธรรมดาเช่น MS Access, MS SQL Server, MySQL, Oracle

2. ข้อมูลตำแหน่ง (Position Data) เป็นข้อมูลแผนที่ที่สามารถแสดงเป็นรูปหลายเหลี่ยมหลาย มุม (Polygons) เส้น (Lines) หรือ จุด (Points) การนำเข้าต้องใช้เทคนิคและอุปกรณ์ต่างๆเครื่องมือ ทางด้านคอมพิวเตอร์กราฟฟิกเครื่องสแกนเนอร์ (Scanner) พลอตเตอร์ (Plotter) และโปรแกรม สำเร็จรูปเฉพาะด้านทั้งข้อมูลแบบอธิบายและข้อมูลตำแหน่งจะถูกเก็บอยู่ในรูปของฐานข้อมูลที่ เรียกว่า Spatial Data

3.) การจัดเก็บข้อมูลของสารสนเทศภูมิศาสตร์แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

 ระบบสารสนเทศแบบเชิงเล้น (Vector GIS) ระบบนี้จะแสดงดำแหน่งข้อมูลใน 3 ลักษณะคือ จุด (Point) เส้น (Line) และ เส้นขอบเขต (Regions, Polygon) ข้อมูลเชิงพื้นที่ถูกจัดเก็บใน ลักษณะของเชิงเส้นที่มีโครงสร้างในการกำกับก่อนหลัง,ช้าย-ขวาโดยการใช้เส้นและจุดเป็นองค์ ประกอบพื้นฐานในการจัดเก็บเชิงพื้นที่โครงสร้างของแฟ้มข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ในระบบนี้จะ ประกอบด้วยเครื่องหมายประจำตัว (ID) ดำแหน่งพิกัด X,Y และตัวขี้ลำดับก่อน-หลังหรือซ้าย-ขวา ของข้อมูลข้างเคียงโครงสร้างของข้อมูลระบบนี้จะใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บน้อยแต่การปรับปรุงแก้ไขจะ ทำได้ยากและไม่ละดวกเท่าที่ควรด้วอย่างของสารสนเทศภูมิศาสตร์ระบบนี้ได้แก่ โปรแกรม PC Arc/Info เป็นต้น

2. ระบบสารสนเทศเริงตารางกริด (Raster GIS) ระบบสารสนเทศที่จัดเก็บข้อมูลในลักษณะ ตารางกริดนี้จะแบ่งพื้นที่ออกเป็นตารางกริดที่มีรูปเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็กๆจำนวนมากโดยในรูป สี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็กๆเหล่านี้มีศัพท์เรียกเฉพาะว่าหน่วยภาพย่อย (Picture Element) หรือนิยมเรียก สั้นๆว่า Pixel โดยที่แต่ละ Pixel จะเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของข้อมูลถ้าข้อมูลที่มีความละเอียดสูง ขนาดของ Pixel ก็จะมีขนาดเล็กแต่ถ้าข้อมูลที่ใช้ในงานสารสนเทศค่อนข้างหยาบขนาดของ Pixel จะมีขนาดใหญ่ข้อดีของระบบข้อมูลแบบ Raster นี้ก็คือภายหลังจากการจัดเก็บแล้วสามารถแก้ไข ข้อมูลได้ง่ายสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพแต่ข้อเสียของข้อมูลระบบนี้ก็คือต้องการแฟ้มข้อมูล ขนาดใหญ่เพื่อการจัดเก็บหน่วยภาพย่อยทั้งหมดในพื้นที่ด้วอย่างของข้อมูลในระบบ Raster ได้แก่ ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียมและตัวอย่างของสารลนเทศภูมิศาสตร์ที่ใช้ระบบนี้ในการจัดเก็บข้อมูล ได้แก้โปรแกรม SPANS, INTERGRAPH เป็นต้น

4.) ประโยชน์ของระบบสารสนเทคภูมิศาสตร์

เนื่องจากชีวิตประจำวันของคนส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะมีความเกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์ไม่มากก็น้อย การตัดสินใจใดๆก็ตามมักจะมีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านภูมิศาสตร์เสมอ ดังนั้น เทคโนโลยีสารสนเทศ

Ubon Rajathanee University

ภูมิศาสตร์สามารถช่วยในการจัดการและบริหารข้อมูลเชิงพื้นที่พร้อมทั้งทำให้สามารถเข้าใจในความ สัมพันธ์ของสิ่งต่างๆในเชิงพื้นที่ได้เป็นอย่างดีซึ่งเป็นรากฐานที่ดีในการตัดสินใจอย่างฉลาด

การนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ทำให้ผู้ใช้สามารถลดเวลาที่ต้ องเสียไปในการวิเคราะห์ข้อมูลได้มากเช่นเดียวกับการที่สำนักพิมพ์นำเสนอข่าวสารต่างๆผ่านทาง มวลชนได้อย่างรวดเร็วและในราคาถูกเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ก็จะสามารถทำให้ข้อมูลเชิง พื้นที่เป็นที่แพร่หลายและแพร่กระจายไปสู่ผู้ใช้ต่างๆได้ในขณะเดียวกันก็ช่วยลดต้นทุนของการผลิต การปรับปรุงและการเผยแพร่ข้อมูล

นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ยังสามารถเปลี่ยนรูปแบบของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง พื้นที่โดยเปลี่ยนวิธีการนำเสนอและการใช้ประโยชน์ช้อมูลเชิงพื้นที่เหล่านั้นข้อมูลเชิงพื้นที่นับว่าเป็น ข้อมูลที่สามารถดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับความต้องการด้านต่างๆได้ง่ายโดยการนำเสนอ เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์เข้ามาช่วยเมื่อเปรียบกับการใช้แผนที่กระดาษเห็นได้ว่าการใช้ สารสนเทศภูมิศาสตร์มีข้อได้เปรียบมากกว่าเป็นต้นว่าความสามารถในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลเชิง พื้นที่ให้มีความทันสมัยได้ง่ายกว่าหรือความสามารถในการรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ประเภทต่างๆและ เก็บไว้ในชุดเดียวกันความสามารถในการปรับข้อมูลเชิงพื้นที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงและนำมาผลิต เป็นแผนที่ซึ่งสามารถผลิตฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถแสดงขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงได้อย่าง ต่อเนื่องทำให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลและทำให้กระบวนการ วิเคราะห์ข้อมูลบรรลุผลอย่างรวดเร็วผู้ที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจจะสามารถวางแผนแล้วเปรียบเทียบ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้โดยเปลี่ยนรูปแบบของการวิเคราะห์เป็นไปในแบบต่างๆซึ่งผลที่ได้จะ สามารถนำเสนอในหลายรูปแบบ

ในทางตรงกันข้ามการวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยการทำด้วยมือจะทำให้ เสียค่าใช้จ่ายสูงเมื่อผู้วิเคราะห์ต้องการนำเสนอผลงานในลักษณะเช่นนี้ปัจจุบันสาขาวิชาการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนรูปแบบได้อย่างรวดเร็วทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการ เปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีนำมาใช้รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองมีอยู่สอด คล้องกับความต้องการทั้งด้านสังคมและการปกครองในสังคมที่ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ว่าจะ เป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความชับช้อนและมีการเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว

การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ประกอบกับระบบคอมพิวเตอร์ Hardware และ Software ที่มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์เป็นเรื่องกล่าวถึง ฐานะที่เป็นเครื่องมือที่มีคุณสมบัติในการบริหารและจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมี ประสิทธิผลเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ไม่ใช่เพียงแฟขั่นที่ผ่านไปแต่เทคโนโลยีสารสนเทศ ภูมิศาสตร์เป็นเครื่องมือที่ทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงหรือที่ได้ เปลี่ยนแปลงไปได้ในทุกวันนี้

Ubon Rajathanee University

5.) ระบบแผนที่ (Map System)

แผนที่ที่ใช้ในปัจจุบันแบ่งได้เป็น 2 ชนิดใหญ่ๆคือแผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic map) และแผนที่ ภูมิประเทศ (Topographic map) โดยที่แผนที่เฉพาะเรื่องนี้เป็นแผนที่ที่มีองค์ประกอบอื่นๆเข้ามา มากส่วนแผนที่ภูมิประเทศจะเป็นแผนที่ที่เน้นแสดงสภาพทางภูมิศาสตร์

แผนที่เฉพาะเรื่องคือแผนที่ที่แสดงรายละเอียดของข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ต้องการนำเสนอโดยการ แปลงข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นเครื่องหมายแผนที่เสียก่อนแล้วนำไปพิมพ์ข้อนทับลงบนแผนที่ฐานตาม ตำแหน่งที่ตั้งของข้อมูลนั้นๆซึ่งหมายถึงประกอบไปด้วยข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial data) และแผนที่ ฐาน (Base map) ในการทำแผนที่นี้ เมื่อเตรียมการเสร็จแล้วจะทำการพิมพ์ลงบนกระดาษ (Paper map) สำหรับปัญหาของแผนที่แบบกระดาษคือถ้ามีการเพิ่มเติมหรือไขข้อมูลจะไม่สามารถแก้ไข ข้อมูลในเวลาสั้นๆได้จะต้องทำการพิมพ์แผนที่ออกมาใหม่ทั้งหมดทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก

ปัจจุบันนี้ได้ทำการดัดแปล่งแผนที่เฉพาะเรื่องมาจัดเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์โดยนำข้อมูลไปเก็บไว้ ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Database) มีการแสดงผลโดยการวางซ้อนทับฐานข้อมูลการน้ำ คอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลนี้จะทำได้ดีกว่าแผ่นที่กระด่าษเพราะว่าสามารถเลือกดู ขั้นข้อมูลที่จำเป็นเท่านี้ทำให้เข้าใจง่ายกว่าแผนที่กระดาษ

6.) แผนที่ดิจิตอล

แผนที่ดิจิตอล (Digital map) หรือแผนที่ทางชวเลขเป็นแผนที่ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการ ประมวลผลและมีการจัดเก็บข้อมูลของแผนที่ให้อยู่ในรูปของข้อมูลคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูล คอมพิวเตอร์จะทำการจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์แผนที่ดิจิตอลแบ่งการจัดเก็บ ออกเป็น 2 แบบคือแบบราลเตอร์ (raster) และแบบเวคเตอร์ (vector) แผนที่แบบราสเตอร์หมายถึง แผนที่ที่มีการจัดเก็บและแสดงผลในรูปของจุดภาพการสร้างแผนที่แบบนี้ทำได้โดยรับภาพแผนที่จาก แผนที่กระดาษผ่านทางเครื่องลแกนภาพ (scanner) ซึ่งวิธีการสแกนภาพเป็นการนำรูปภาพทั้งรูป เข้าไปเก็บในลักษณะของรูปภาพซึ่งการแก้ไขจะทำได้ยากรวมทั้งใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บมาก

แผนที่แบบเวคเตอร์หมายถึงแผนที่ที่มีการจัดเก็บและแสดงผลในรูปของลายเส้นและมีทิศทาง การสร้างแผนที่แบบนี้ทำได้โดยใช้วิธีการลอกแบบจากเครื่องดิจิไทเซอร์ (digitizer) ซึ่งจะเก็บ เฉพาะข้อมูลในส่วนที่ต้องการลอกแบบดังนั้นข้อมูลแบบนี้จึงใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บน้อยกว่าสามารถ แก้ไขได้ในภาพหลังโดยที่มาตรส่วนไม่ผิดไปจากเดิม

7.) ระบบพิกัดบนแผนที่

ระบบพิกัดบนแผนที่จะมีการอ้างอิงพิกัดที่เหมือนกับระบบพิกัดฉากในทางเลขาคณิตที่ประกอบ ไปด้วยแกน X และแกน Y โดยจุดกำเนิดหมายถึงจุดระหว่างแกน X และ แกน Y เมื่อแทนด้วย ระบบพิกัดบนแผนที่แล้วแกน X จะหมายถึงเส้นละดิจูดและแกนYจะหมายถึงเส้นลองจิจูดเมื่อ พิจารณาระบบพิกัดบนโลกแล้วจะพิจารณาเป็นลักษณะของ 3 มิติคือ X, Y, Z โดย Z จะหมายถึง ค่าความสูงระบบนี้จะใช้ในการอ้างอิงในระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียมเป็นหลัก สำหรับ งานวิจัยนี้จะพิจารณาเฉพาะเส้นละติจูดและลองจิจูดเป็นหลักเป็นการเปรียบเทียบระหว่างพิกัด ในทางเรขาคณิตกับพิกัดบนแผนที่

8.) การคำนวณระยะทางบนแผนที่

เนื่องจากพื้นที่บนแผนที่จะประกอบด้วยตำแหน่งพิกัดมากมายดังนั้นการคำนวณระยะทางจึง หมายถึงระยะห่างระหว่าง 2 ตำแหน่งบนแผนที่ซึ่งเมื่อทราบระบบพิกัดตำแหน่งบนแผนที่แล้วทำให้ สามารถหาระยะทางบนแผนที่ได้

ระยะทางระหว่างจุด 2 จุดบนแผนที่ หาได้ตามสูตรต่อไปนี้เมื่อdคือระยะทางระหว่างตำแหน่งทั้ง สองและ (x,y) คือพิกัดตำแหน่งใดๆ

$$d = \sqrt{\left((x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2\right)}$$

ระยะทางระหว่างจุดถึงเส้นตรง หาได้ตามสูตรต่อไปนี้เมื่อ d คือระยะทางระหว่างดำแหน่งทั้งสอง และ (x,y) คือพิกัดตำแหน่งใดๆ

$$d = |Ax1 + By1 + C|\sqrt{((x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2)}$$

หลักการนี้จะถูกนำไปใช้ในการคำนวณหาพื้นที่บนแผนที่เช่นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้าคำนวณได้จาก d1*d2 เมื่อ d1 คือความกว้าง และ d2 คือความยาวเป็นด้น

2.2.2 ทฤษฎีและหลักการระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม (Global Positioning System: GPS)

1.) ส่วนประกอบของระบบหาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียม

ลักษณะทั่วไปของระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้ แก่

1. ส่วนอวกาศ

ประกอบด้วยดาวเทียมทั้งหมด 24 ดวง โดยจะใช้บอกพิกัด 21 ดวง ส่วนอีก 3 ดวงจะสำรอง เอาไว้ ดาวเทียม 24 ดวงนี้ มีวงโคจรอยู่ 6 วงโคจร วงละ 4 ดวง และรัศมีวงโคจรจะสูงจากพื้นโลก ประมาณ 20,000 กม. แต่ละวงโคจรจะเอียงทำมุมกับเส้นศูนย์สูตรเป็นมุม 55 องศาในลักษณะสาน กันคล้ายลูกตะกร้อ ดาวเทียมแต่ละดวงใช้เวลาโคจรรอบโลก 12 ชั่วโมง ความถี่ที่ใช้ในการบอก ตำแหน่งค่าพิกัดของดาวเทียมแต่ละดวงมี 2 ความถี่คือ L1: 1,575.42 MHz และ L2: 1,227.60 MHz

2. สถานีควบคุม

ประกอบด้วย 5 สถานีย่อย(Monitor Station) ตั้งอยู่ ที่เมือง Diego Gacia, Asension Island, Kwajalein, Hawaii และ Colorado Springs ซึ่งที่สุดท้ายทำหน้าที่เป็นสถานีหลัก (Master Control) ซึ่งมีหน้าที่เป็นศูนย์ควบคุมการทำงานของระบบดาวเทียมจี พีเอส เพื่อดูแล ความน่าเชื่อถือของระบบ สถานีต่างๆ เหล่านี้ มีหน้าที่คอยติดต่อสื่อสาร (Tracking) กับดาวเทียม ทำการคำนวณผล (Computation) เพื่อบอกตำแหน่งของดาวเทียมแต่ละดวง และส่งข้อมูลที่ได้ไป ยังดาวเทียมอยู่ตลอดเวลา

3. ผู้ใช้

ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆ คื อ ส่ วนที่เกี่ยวข้ องกับพลเรือน (Civilian) และส่วนที่เกี่ยว ข้องกับทางทหาร (Military) อุปกรณ์ที่ใช้ในส่วนนี้จะเป็นอุปกรณ์รับสัญญาณระบบหาพิกัด ตำแหน่งด้วยดาวเทียม ไปประมวลผลเพื่อแสดงพิกัดตำแหน่งผู้ใช้ทราบ

 การหาตำแหน่งของระบบ ระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การรับสัญญาณจากดาวเทียมเพื่อให้ได้ดำแหน่ง

สิ่งที่จำเป็นต้องรู้เพื่อใช้ในการคำนวณระยะทางระหว่างดาวเทียมกับเครื่องรับระบบ หาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม คือตำแหน่งของดาวเทียมดวงนั้นเพื่อให้ได้ระยะทางที่ ถูกต้องเช่นถ้ารู้ระยะห่างของสิ่งที่ต้องการรู้ตำแหน่งกับดาวเทียม 2 ดวง ดังนั้นตำแหน่งที่วัด จะอยู่ที่จุดใดจุดหนึ่งใน 2 จุดที่ดาวเทียมทั้ง 2 ตัดกันเพื่อความถูกต้องแน่นอนยิ่งขึ้นจะใช้ ดาวเทียม 3 ดวงในการบอกค่าตำแหน่งแบบ 2 มิติและดาวเทียม 4 ดวงสำหรับบอก ดำแหน่งแบบ 3 มิติ

ขั้นตอนที่ 2 การวัดระยะจากดาวเทียม

จากการที่ระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ต้องรู้ระยะทางจากเครื่องรับถึง ดาวเทียมจึงต้องมีวิธีการหาระยะสามารถหาโดยใช้สมการง่ายๆคือ อัตราเร็วxเวลา ซึ่ง คลื่นวิทยุเดินทางด้วยความเร็วแสงคือ 186,000 ไมล์/วินาทีดังนั้นถ้ารู้เวลาแน่นอนในการ เริ่มปล่อยและเริ่มรับสัญญาณวิทยุนั้นได้ก็สามารหาเวลาที่สัญญาณเดินทางได้เมื่อเป็นเช่ นนี้จำเป็นต้องมีนาฬิกาที่ดีมากเพราะเวลาที่วัดได้จากการเดินทางของแสงจะต้องน้อยมาก โดยปกติแล้วถ้าดาวเทียมที่ส่งสัญญาณอยู่เหนือศีรษะพอดีเวลาที่คลื่นวิทยุใช้คือ 0.06 วินาทีเท่านั้น

ผู้ออกแบบเครื่องระบบหาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียม ใช้หลักการจำลองแบบ สัญญาณที่ส่งจากดาวเทียมและสัญญาณที่อยู่ในเครื่องรับให้เป็นแบบเดียวกันดังนั้นเครื่อง ทั้งสองจะต้องสร้างรหัสในเวลาที่ตรงกันหรือรหัลสุ่มเทียม (Pseudo Random Code) ซึ่ง รหัสดังกล่าวจะไม่ซ้ำกันเลยสำหรับดาวเทียมทุกเครื่องดังนั้นสิ่งที่ต้องทำคือการรอรับรหัสที่ ดาวเทียมส่งออกมาและมองย้อนว่าเครื่องรับเริ่มสร้างรหัสที่มีลักษณะเหมือนกันแล้วเป็น เวลานานเท่าใดเวลาที่แตกต่างคือเวลาที่คลื่นวิทยุใช้เดินทางข้อดีของการใช้รหัสที่ส่งเป็นชุด คือจะสามารถเปรียบเทียบหาตรงเวลาใดก็ได้ตามต้องการ

รหัสสุ่มเทียมในระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ไม่ใช่ด้วเลข ในดาวเทียมและ เครื่องรับจะสร้างชุดรหัสเชิงตัวเลขที่ซับซ้อนที่ต้องเป็นด้วเลขที่ซับซ้อนเพื่อให้สามารถนำรหัส ทั้งสองมาเปรียบเทียบกันได้โดยง่ายและรหัสซ้ำซ้อนนี้จะมองเห็นเป็นคลื่นวิทยุที่ต่อเนื่องกัน ยาวๆ

ขั้นตอนที่ 3 การได้เวลาที่ถูกต้อง

แสงเดินทางด้วยความเร็ว 186,000 ไมล์/วินาที ถ้าเครื่องรับนับเวลาพลาดไป 0.01 วินาทีผลคือการวัดจะผิดพลาดไป 1,860 ไมล์สำหรับนาฬิกาในดาวเทียมจะใช้นาฬิกา อะตอมซึ่งจะให้เวลาที่ถูกต้องนาฬิกาดังกล่าวนี้ไม่ได้เดินด้วยพลังงานอะตอมแต่ใช้หลักการ วัดจากอนุภาคของสารเฉพาะเหมือนเครื่องเคาะจังหวะอะตอมนี้จะให้เวลาที่แน่นอนและ ถูกต้องที่สุดเท่าที่มนุษย์ประดิษฐ์มาแต่สำหรับเครื่องรับจะไม่สามารถใช้นาฬิกาอะตอมได้ เพราะมีราคาแพงมากจึงต้องใช้วิธีหาเวลาให้ได้ถูกต้องมาใช้งานในเครื่องรับระบบหาพิกัด ตำแหน่งด้วยดาวเทียม จากนาฬิกาทีมีความถูกต้องระดับธรรมดาเท่านั้นและวิธีนั้นคือจะ ต้องทำการวัดระยะจากดาวเทียม (สำหรับกรณีนี้เพิ่มขึ้นอีก 1 ดวงเพื่อใช้ในการปรับแก้เวลา ของเครื่องรับที่ไม่สมบูรณ์)

ยกตัวอย่างในกรณีของการวัดแบบ 2 มิติความจริงแล้วถ้าห่างจากดาวเทียมดวง แรก 4 วินาทีและห่างจากดวงที่สอง 6 วินาทีจะได้จุดตัดจากดาวเทียมสองดวงนี้อยู่ 2 จุดคือ A และ B แต่เนื่องจากนาฬิกาเดินช้าไป1วินาทีเครื่องรับจะบอกว่ามีระยะห่างจากดาวเทียม 5 และ 7 วินาทีทำให้ได้จุดตัดเสมือนคือจุด Ax และ Bx ถ้าไม่มีวิธีที่จะรู้ว่านาฬิกาเดินช้า หรือไม่ก็ต้องถือเวลานั้นเป็นเวลาที่ถูกต้องดังนั้นจึงต้องใช้ดาวเทียมอีก1ดวงดังนี้ทำการเพิ่ม ดาวเทียมดวงที่สามเข้าไปถ้านาฬิกาของเครื่องรับเที่ยงตรงจุดตัดของดาวเทียมทั้งสามดวง จะต้องอยู่ที่จุด A หรือ B แต่เนื่องจากนาฬิกาไม่ตรงจึงตัดกันที่อื่นทำให้เครื่องรับรู้ว่าขณะนี้ นาฬิกาเดินไม่ตรงแล้วภายในเครื่องรับระบบหาฬิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม จะมีโปรแกรมที่ จะนำเอาผลการวัดที่ไม่ถูกต้องมาคำนวณและหาค่าเวลาที่นาฬิกาเดินคลาดเคลื่อนมาปรับ แก้ไขให้ถูกต้องในกรณีของการวัดแบบ3มิติก็เช่นเดียวกันแต่จะเพิ่มเป็นใช้ดาวเทียม 4 ดวง ขั้นตอนที่ 4 ด้องรู้ดำแหน่งดาวเทียมก่อน

การที่จะให้ทราบดำแหน่งของดาวเทียมซึ่งอยู่ที่ระดับความสูงถึง 11,000 ไมล ซึ่ง ความสูงระดับนี้ที่ไม่มีคลื่นรหัสจากโลกไปรบกวนได้ ดังนั้นวัตถุที่อยู่สูงขึ้นไปพ้นชั้น บรรยากาศของโลกจะสามารถแสดงวงโคจรได้ด้วยสมการทางคณิตศาสตร์ดาวเทียมระบบ หาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียม เดินตามวงโคจรตามแนวที่กำหนดไว้แน่นอนกองทัพอากาศ สหรัฐมีหน้าที่นำดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรในตอนต้นและเนื่องจากในอวกาศไม่มีแรงเสียดทาน ทำให้ดาวเทียมโคจรอยู่ในวงโคจรที่แน่นอนตามกำหนด

เครื่องรับระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม สามารถรับตารางดาวเทียม (Almanac) ไว้ในหน่วยความจำได้ตารางดาวเทียมจะบอกว่าในท้องฟ้าจะมีดาวเทียม ขึ้น-ลงเวลาใดบ้างและมีการติดตามวงโคจรของดาวเทียมอย่างสม่ำเสมอจาก กระทรวงกลาโหมของสหรัฐเพื่อให้ทุกอย่างสมบูรณ์

ข้อที่ 5 การข้าของสัญญาณในการเดินทางผ่านชั้นบรรยากาศ

ในบรรยากาศขึ้นไอโอโนสเพียร์ซึ่งเป็นขึ้นของประจุไฟฟ้าอนุภาคเหล่านี้มีผลต่อ ความเร็วแสงและความเร็วของสัญญาณวิทยุเช่นกันเทื่อสัญญาณวิทยุเดินทางผ่านตัวกลาง ที่มีความหนาแน่น เช่น ขั้นที่มีประจุไฟฟ้าที่หนาหลายไมล์ย่อมทำให้ความเร็วลดลงบ้างและ การที่คลื่นวิทยุเดินทางซ้าลงนี้ทำให้ระยะที่ได้ไม่ถูกต้องซึ่งสามารถลดความคลาดเคลื่อนนี้ ได้โดยต้องรู้ค่าความเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยรายวันตามสภาพบรรยากาศจึงสามารถนำมาเป็นค่า แก้กับทุกค่าที่วัดมาได้

แต่ในความจริงสภาพอากาศจะไม่คงที่ตลอดเวลาดังนั้นการนำค่าเฉลี่ยมาใช้จะไม่ ถูกต้องทั้งหมดอีกวิธี คือวัดหาค่าความแปรของสัญญาณวิทยุโดยวัดความเร็วสัมพัทธ์ของ สัญญาณสองแบบ (ความถี่ต่างกัน) ที่ส่งจากดาวเทียมเทียบพร้อมกันซึ่งวิธีหลังนี้มักใช้กับ เครื่องระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ที่มีความละเอียดถูกต้องสูงเรียกว่าเครื่องรับ ความถี่คู่ (Dual Frequency) หลังจากเดินทางผ่านชั้นไอโอโนสเฟียร์ก็จะถึงชั้นบรรยากาศ โลกที่มีละของน้ำในอากาศซึ่งมีผลต่อความเร็วของสัญญาณเช่นกันแต่ค่าคลาดเคลื่อนดัง กล่าวยังไม่มีการปรับแก้ซึ่งจะรวมอยู่ในความคาดเคลื่อนรวมของเครื่องเป็นระยะประมาณ 25 เมตร

3.) รหัสสุ่มเทียม(PseudoRandomCode)

เหตุผลที่สร้างรหัสสุ่มเทียมคือการประหยัดเปรียบเทียบได้จากดาวเทียมทีวีซึ่งกระจาย

เสียงด้วยสัญญาณกำลังแรงดีมากแต่เครื่องรับบนโลกยังต้องใช้จานดาวเทียมรับซึ่งมีขนาดใหญ่ถ้า ระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ด้องใช้จานรับสัญญาณแบบเดียวกันจะต้องเทอะทะมากและ ยิ่งกว่านั้นดาวเทียมทีวีหยุดนึ่งแต่ดาวเทียมระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม เคลื่อนที่ดังนั้นจะ ยุ่งยากมากขึ้นในการรับสัญญาณเพราะต้องคอยปรับจานตามดาวเทียม

การใช้รหัลสุ่มเทียมช่วยลดความจำเป็นอื่นในการส่งข้อมูลทำให้การส่งสัญญาณระบบหา พิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม กินไฟน้อยและสัญญาณระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม อ่อนมาก ที่ไม่รับเอาสัญญาณวิทยุรบกวนอื่นๆโดยสัญญาณวิทยุรบกวนจะเป็นคลื่นที่ไม่มีรูปแบบซึ่งคล้ายกับ รหัลสุ่มเทียมมากแต่มีข้อแตกต่างคือถ้ารู้รูปร่างของรหัสสุ่มเทียมแล้วหากนำไปเปรียบเทียบกับ สัญญาณรบกวนการเปรียบเทียบจะแบ่งคลื่นออกเป็นช่วงเวลาจะพบว่าคลื่นรบกวนจะมีโอกาส เหมือนรหัสสุ่ม เทียมประมาณครึ่งหนึ่งจะให้ค่าคลื่นที่เหมือนกันในช่วงเวลานั้นๆเป็น +1 และต่าง กันเป็น –1 จะพบว่าหลังจากเปรียบเทียบนานๆจะได้ค่าสุดท้ายเป็น 0 แต่ถ้าเครื่องรับได้รับสัญญาณ ที่มีรูปแบบเหมือนรหัสสุ่มเทียมจากเครื่องส่งก็จะได้คลื่นที่เข้ากันได้มากขึ้นเรื่อยๆคะแนนก็จะมากขึ้น ในช่วงเวลานี้จะส่งกำลังขยายให้แก่สัญญาณดาวเทียมเป็นพันเท่า

รหัสสุ่มเทียมช่วยให้สามารถจับสัญญาณที่อ่อนมากได้ทำให้เครื่องรับระบบหาพิกัด ดำแหน่งด้วยดาวเทียม ไม่ต้องใช้ไฟมากและใช้เสาอากาศขนาดเล็กได้เหตุผลอื่นที่ใช้รหัสสุ่มเทียมคือ หนึ่งในเวลาสงครามจะสามารถควบคุมไม่ให้คัตรูใช้ระบบได้รหัสสุ่มเทียมมี 2 แบบคือ รหัสแบบซี/เอ (C/A) และรหัสแบบพี (P) โดยรหัสแบบพีใช้ในราชการทหารเท่านั้นโดยกระทรวงกลาโหมของสหรัฐ สามารถลดความถูกต้องของรหัสแบบซี/เอได้โดยใช้มาตรการเลือกผู้ใช้งาน (Select Availability) หรือเอส/เอ (S/A) วิธีเอส/เอที่สำคัญคือการทำให้นาฬิกาดาวเทียมบอกสัญญาณคลาดเคลื่อน ถ้านำเวลานี้ไปใช้ก็จะได้ตำแหน่งที่คลาดเคลื่อนมากเหตุผลอีกข้อคือดาวเทียมทุกดวงสามารถใช้ คลื่นความถี่เดียวกันได้โดยไม่รบกวนกันเพราะดาวเทียมแต่ละดวงมีรหัสลุ่มเทียมเป็นของตัวเอง ดังนั้นเวลาเครื่องรับนำรหัสมาใช้ด้องให้ถูกตามหมายเลขดาวเทียมนั้นด้วย

 วิธีระบบหาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียมผลต่าง (Differential Global Positioning System :DGPS)

การใช้งานระบบหาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียม ปกดิจะมีความคลาดเคลื่อนอยู่มาก (ประมาณ100 มตรในแนวนอน 156 เมตรในแนวตั้ง) การใช้งานบางอย่างที่ต้องการความถูกต้องสูง จึงต้องใช้ดีระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม มาช่วยมีหลักการคือจะมีเครื่องรับอ้างอิงซึ่งทราบ พิกัดตำแหน่งแน่นอนและมีเครื่องรับระบบหาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียม ของผู้ใช้งานอีกเครื่องหนึ่ง เครื่องรับอ้างอิงจะนำลัญญาณจากดาวเทียมมาคำนวณหาดำแหน่งของดาวเทียมแต่ละดวงได้ เพราะรู้ระยะพิลัยเทียมของเครื่องรับอ้างอิงอยู่แล้วระยะพิลัยเทียมที่คลาดเคลื่อนนี้เรียกว่า"ไบอัล" จากนั้นเครื่องรับอ้างอิงจะส่งค่าไบอัสซึ่งเรียกว่า ค่าแก้ไขความต่าง (Differential Correction) ไป ยังเครื่องรับระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ของผู้ใช้งานเพื่อนำไปแก้ไขข้อมูลพิกัดตำแหน่งให้ ถูกต้องต่อไป

สัญญาณดาวเทียมระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม

ดาวเทียมระบบหาพิกัดดำแหน่งด้วยดาวเทียม จะส่งสัญญาณพาหะสองความถี่ (L1,L2) สัญญาณแอล1(L1)มีความถี่ 1575.42เมกกะเฮิร์ซสัญญาณแอล2 (L2)มีความถี่ 1227.6เมกกะเฮิร์ ซโดยสัญญาณแอล1 จะถูกผสมกับรหัสรบกวนโดยสุ่ม (Pseudo Random Noise:PRN) 2 รหัส (รวมถึงข้อมูลในกรนำร่อง) คือรหัสแบบซี/เอ (Coarse/Acquisition code) และรหัสแบบพี (Precision code) สัญญาณแอล2 จะถูกผสมโดยรหัสรหัสรบกวนโดยสุ่ม1รหัส โดยข้อมูลความถี่50 บิต/วินาทีจะถูกรวมเข้ากับรหัสแบบซี/เอ และ พีก่อนที่จะผสมกับสัญญาณแอล1 ซึ่งรวมโดยการมอด ดูโลและสำหรับความถี่พาหะแอล2 สามารถผสมกับรหัส P มอดดูโลกับข้อมูลหรือรหัสซี/เอมอดดูโล กับข้อมูลหรือกับรหัสพีอย่างเดียวก็ได้ขึ้นอยู่กับผู้ควบคุมเป็นผู้เลือก

แต่รหัสพีและซี/เอจะไม่เกิดขึ้นพร้อมกันบนความถี่พาหะแอล2 ซึ่งโดยปกติแล้วส่วนควบคุม จะเลือกรหัสพีมอดดูโลกับข้อมูล

6.) ข่าวสารการน้ำร่อง

ข่าวลารการนำร่องจะบรรจุรายละเอียดเกี่ยวกับฐานเวลาของดาวเทียมวงโคจรของดาวเทียม สถานะของดาวเทียมและข้อมูลการปรับปรุงต่างๆข่าวลารการนำร่องนี้จะถูกส่งที่ความเร็ว 50 บิด/ วินาที ข่าวสารมีความยาวทั้งหมด 1500 บิต ใน 1500 บิตจะแบ่งออกเป็น 5เฟรมย่อย (sub frame) เฟรมละ 300 บิตดาวเทียมจะใช้เวลา 30 วินาทีในการส่งข่าวลาร 1ครั้งข้อมูลในแต่ละเฟรมย่อยจะ เริ่มต้นด้วยเทเลเมทรีเวิร์ด(Telemetryword: TLM) ซึ่งจะบรรจุรูปแบบการซิงโครในซ์เวิร์ดที่สอง ของแต่ละเฟรมย่อยจะเป็นแฮนด์โอเวอร์เวิร์ด (Hand-overword: HOW) ในเฟรมย่อยเฟรมแรกจะ บรรจุลำดับจำนวนสัปดาห์ทางระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม (ระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วย ดาวเทียม weeknumber)

การทำนายความเที่ยงตรงทางระยะของผู้ใช้งานการเตือนเกี่ยวกับสภาวะของดาวเทียมอายุ ของข้อมูลการประมาณค่าการหน่วงเวลากลุ่มของสัญญาณและค่าสัมประสิทธิ์ในการจำลองแบบ การแก้ไขฐานเวลาของดาวเทียม (Satellite clock correction) ส่วนเฟรมย่อยที่สองและสามจะ บรรจุข้อมูลอิพีเมอริส (Ephemeris Data) ของดาวเทียมส่วนเฟรมย่อยที่สี่และห้าจะแบ่งข้อมูล ข่าวสารออกเป็น 25 หน้า โดยส่งครั้งละ 1 หน้าดังนั้นการส่งข้อมูลจะครบ 1 ครั้งต้องใช้เวลา 7.) มาตรฐานเอ็นเอ็มอีเอ(NMEA-National Marine Electronics Association)

เป็นมาตรฐานการเชื่อมต่ออุปกรณ์อิเลคทรอนิกส์สำหรับการสื่อสารและรับส่งข้อมูลระหว่าง อุปกรณ์มาตรฐานนี้อนุญาตให้มีด้วส่ง (Talker) ได้ตัวเดียวแต่มีตัวรับ (Listeners) หลายตัวใน1 วงจรโดยแนะนำให้ใช้สายชิลด์ทวิสต์แพร์ (Shield twisted pair) ในการเชื่อมต่อมาตรฐาน NMEA-0180 และ 0182 เจาะจงว่าข้อมูลที่ออกมาจากตัวส่งต้องเป็น RS-232 หรือจากทีทีแอลบัฟเฟอร์ (TTL buffer) เท่านั้นและห้ามเอาต์พุตโวลต์เตจสูงกว่า +5.7 V ส่วน NMEA-0183 รับในส่วนนี้ได้ แต่แนะนำให้ข้อมูลที่ออกจากตัวส่งเป็นอีไอเอ-412 NMEA-0180 และ NMEA-0182 ใช้เฉพาะการ ติดต่อสื่อสารด้วยโลแรน-ซีและออโตไพลอตโดยรวมแล้วทั้ง2มาตรฐานนี้มีลักษณะเหมือนกันแต่จะ แตกต่างกันที่NMEA-0180ใช้ "รูปแบบประโยคพื้นฐาน (simple format)" ส่วน NMEA-0182 ใช้

"รูปแบบประโยคพื้นฐาน"เป็นการส่งข้อมูลไบด์เดี่ยวอยู่ในช่วง 0.8-5 วินาทีที่ บอร์ดเรต 1200 โดยที่ใช้พาริตี้คี่บิตที่ 5-0 เป็น Cross-track error บิดที่ 6 เป็น 1 ถ้าข้อมูลถูกต้องและบิตที่ 7 เป็น 0 เพื่อแสดงว่าเป็นข้อมูลขนิดพื้นฐาน

"รูปแบบประโยคขับซ้อน"ประกอบด้วยแอสกี (ASCII) จำนวน 37 ไบต์แสดงละติจูด/ลอง ติจูดและสถานะข้อมูลจะถูกส่งในช่วง2-8 วินาทีบิตที่ 7 เป็น 1 ในทุกไบด์เพื่อแสดงว่าเป็นข้อมูลชนิด ขับซ้อนอนุญาตให้อุปกรณ์ส่งส่งได้ทั้งรูปแบบประโยคพื้นฐานและชับซ้อนและสามารถแทรกข้อมู ลแบบพื้นฐานลงในประโยคซับซ้อนได้

NMEA-0183 ทุกอักขระเป็นแอสกีรวมทั้งแคริเอจรีเทอร์นและไลน์พืดข้อมูลส่งที่บอร์ดเรต 4800ในรูปแบบประโยคทุกประโยคประกอบด้วย\$ตามด้วย2ตัวอักษรที่ระบุตัวส่ง (talker ID) และ อีก3ตัวอักษรระบุขนิดประโยค (Sentence ID) (ซึ่งโดยปกติแล้วระบบหาพิกัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม ที่เลือกใช้จะเป็นตัวกำหนด)ตามด้วยข้อขมูลอีกจำนวนหนึ่งทุกส่วนแยกด้วย "," และจบด้วยเช็คซัม หรือเอนเทอร์ประโยคยาวที่สุดได้ 82 ตัวอักษรรวม \$ กับ CR/LF

ถ้าไม่มีข้อมูลในช่วงไหนก็จะถูกข้ามไปแต่ด้วลูกน้ำจะยังถูกล่งโดยที่ไม่มีข้อมูลอยู่ภายใน "," เพราะบางครั้งต้องการนับจำนวนข้อมูลโดยใช้ลูกน้ำเป็นตัวนับในประโยคอาจจะมีเซ็คซัมหรือไม่ก็ได้ ซึ่งเซ็คซัมประกอบด้วย"*"และเลขฐาน 8 อีก 2 หลักที่ได้มาจากการเอ็กครูซีฟออร์ (exclusive OR) ทุกอักษรระหว่างลูกน้ำโดยไม่รวม "\$" และ "*" เซ็คซัมมีความจำเป็น สำหรับบางประโยค เอ็นเอ็มอีเอ-0183 อนุญาตให้กำหนดชนิดประโยคขึ้นได้เองโดยจะต้องขึ้นต้นด้วย "\$P" แล้วตาม ด้วย 3 ตัวอักษรที่เป็นอักษรระบุคนที่ทำชนิดประโยคนั้นๆ (Manufacturer ID) แล้วจึงตามด้วย ข้อมูลแลดงตำแหน่งของละติจูดลองติจูดเวลาและค่าต่างๆที่เป็นข้อมูลมาตรฐานของระบบหาพิกัด ตำแหน่งด้วยดาวเทียม

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในขั้นตอนการนำส่งสถานพยาบาล (Transfer to definitive care) ซึ่งเป็นขั้นตอนหลักที่สามารถปรับปรุงคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ เหมาะสมมาช่วย อันเป็นเป้าหมายหลักของงานวิจัยนี้เพื่อพัฒนาระบบที่ช่วยในการรักษาพยาบาล ผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันท่วงที่ผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศ ในขณะที่เกิดสภาวะฉุกเฉิน โดยจะพัฒนาระบบติดตามอัตโนมัติใช้กับรถพยาบาล

ปัจจุบันได้มีเทคโนโลยีที่สามารถบอกตำแหน่ง พิกัดของวัตถุ โดยอ้างจากตำแหน่งแผนที่ Global Positioning System (GPS) ซึ่งให้ประโยชน์ในการบอกตำแหน่ง การอ้างตำแหน่งการ เคลื่อนที่จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง จากข้อมูลการติดตามการเคลื่อนที่ และ การบอกเวลาที่แม่นยำ [5]

ระบบติดตามอัดโนมัติของรถยนต์ (Automatic Vehicle Location: AVL) โดยใช้ เทคโนโลยี GPS-based สามารถแจ้งเหตุจุกเฉิน รายงานสภาพการเคลื่อนที่ จากตำแหน่งที่ได้อ้าง จากแผนที่ ทำให้สามารถแก้ปัญหา [7] สถานการณ์จากข้อมูลตำแหน่งที่ได้ อย่างทันท่วงทีและมี ประสิทธิภาพ

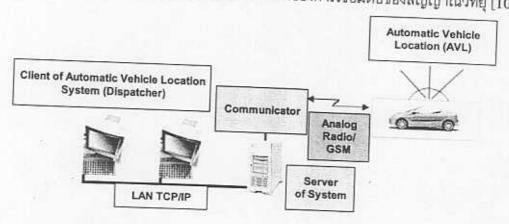
การสื่อสารของรถพยาบาลไปยังโรงพยาบาลโดยผ่านระบบติดตามอัตโนมัติ (AVL) [6] จะ ทำให้โรงพยาบาลสามารถรู้ดำแหน่ง การเคลื่อนที่ของรถพยาบาลได้ นอกจากนี้การรายงานสภาพ อาการผู้ป่วยไม่ว่าจะเป็นความดันเลือด ชีพจร อาการป่วย ผ่านระบบติดตามรถพยาบาลไปยัง โรงพยาบาล นอกจากตำแหน่งอ้างอิงของรถพยาบาล ทำให้โรงพยาบาลได้ทราบถึงสภาวะอาการ ป่วยของผู้ป่วย ขณะนำส่งผู้ป่วย

หลักเกณฑ์ในการพัฒนาระบบ

แนวทางหลักในการดำเนินงานวิจัยโครงการนี้ คือ วิจัยรูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสมใน การพัฒนาระบบ และประเมินประสิทธิภาพของระบบ โดยตัวระบบติดตามรถพยาบาล จะเป็นการ พัฒนาในรูปแบบ client-server ซึ่งจะต้องพัฒนาในสองส่วนประกอบหลัก (ดังรูปที่ 2.1) คือ

- ระบบส่งข้อมูลรถพยาบาลไปยังศูนย์ข้อมูล
- ระบบรับข้อมูลรถพยาบาล

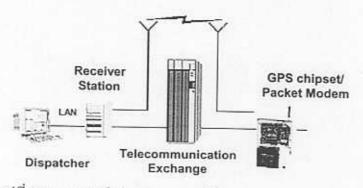
ข้อมูลของรถพยาบาลที่จะถูกนำส่งผ่านระบบสื่อสารไร้สายไปยังศูนย์ข้อมูลหลักซึ่งจะ จัดเก็บข้อมูลของรถพยาบาลแต่ละคัน ใดยข้อมูลนั้นจะประกอบไปด้วย แผนที่ตำแหน่งของ รถพยาบาล ซึ่งจะทำให้รถพยาบาลแต่ละคันะสามารถเข้าถึงตำแหน่งของรถพยาบาลคันอื่นได้ ซึ่ง การอ้างตำแหน่งของรถอ้างอิงจากแผนที่ สามารถแสดงผลแบบทันที (Real-time) นอกจากนี้แล้วยัง มีข้อมูลประวัติของรถพยาบาล และข้อมูลการควบคุมการทำงาน (Profile and Control) เช่น หมายเลขรถ วันเวลาที่ทำการติดต่อ ความเร็วในการเคลื่อนที่ สถานะการทำงานและในการ ติดต่อสื่อสารโดยสามารถแสดงรายงานสถานะการทำงานของการเชื่อมต่อของสัญญาณวิทยุ [10]

รูปที่ 2.1 ระบบการติดตามรถยนต์อัตโนมัติ

จากรูปที่ 2.1 แสดงการพัฒนาระบบส่ง (client) ซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ GPS chipsets ที่ติดตั้งกับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา ที่ติดตั้งในรถพยาบาล (Automatic Ambulance Location) แล้วทำการส่งข้อมูลตำแหน่งผ่านมือถือใช้เทคโนโลยี Short Message Service (S MS) ไปยังระบบรับคือ ศูนย์ข้อมูลหลัก (Central servers) ในโรงพยาบาล ที่รับข้อมูลที่ได้จาก รถพยาบาล แล้วทำการแปลงข้อมูลที่ได้อ้างอิงไปยังแผนที่

นอกจากศูนย์ข้อมูลหลัก (Central servers) จะรับข้อมูลตำแหน่งของรถพยาบาลอ้างอิงกับ แผนที่แล้ว ก็นำมาประมวลผลร่วมกับฐานข้อมูลผู้ป่วย ประวัติการรักษา เครื่องมือ และอุปกรณ์รักษา และ จำนวนเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล ซึ่งสามารถเข้าถึงได้หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล และรถพยาบาล [8, 9] ซึ่งข้อมูลที่ประมวลได้จะนำใช้ในการช่วยตัดสินใจในการรักษาผู้ป่วยหรือเพิ่ม ประสิทธิภาพในระบบส่งต่อ

รูปที่ 2.2 ระบบเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย

ในขณะที่ผู้ป่วยเข้าสู่กระบวนการรักษา ระบบข้อมูลที่เชื่อมต่อผ่านระบบเครือข่ายไร้สาย สามารถทำให้ทราบสภาพ อาการของผู้ป่วย และ สถานที่รักษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งต่อผู้ป่วย ลดความยุ่งยากในการติดตามข้อมูล และ เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่จะเข้าถึงข้อมูลของผู้ป่วยเพื่อใช้ในการ รักษาและตัดสินใจ ได้อย่างทันท่วงที

ซึ่งการติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายไร้สาร (Wireless LANs) รูปที่ 2.2 ทำให้ระบบการ ทำงานภายใต้โรงพยาบาล และรถพยาบาล สามารถให้บริการผู้ป่วย ได้อย่างรวดเร็ว สามารถ เคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปรักษาอย่างทันท่วงที ลดข้อผิดพลาด เข้าถึงข้อมูลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง และ รวดเร็ว ทำให้การรักษาพยาบาลมีประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

บทนี้น้ำเสนอระเบียบวิธีการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย แผนการดำเนินงานวิจัยตลอดทั้ง โครงการ และ แผนที่ได้ดำเนินการจริงในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2545 ถึงเดือนกันยายน 2547 และเครื่องมือในการทำวิจัย ตลอดจนกระบวนการวิเคราะห์ผลการวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีการวิจัย

จากหลักการการพัฒนาที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 สามารถน้ำมาใช้ในการพัฒนาระบบติดตาม โดยมีระเบียบวิธีอันประกอบไปด้วยงานสองส่วนประกอบหลักคือ

- (n) พัฒนาระบบส่งข้อมูล (Client Side)
- (ข) พัฒนาระบบรับข้อมูล (Central Server Side)
- ดังนี้
- ทำการศึกษาระบบการรักษาพยาบาลโดยใช้รถพยาบาล ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และเส้นทาง ในการปฏิบัติงาน
- จัดเก็บข้อมูลเส้นทางการเดินทางของรถพยาบาล รูปแบบ วิธีการในการรับผู้ป่วย และระบบส่ง ต่อผู้ป่วย
- พัฒนาแผนที่เส้นทางเพื่อใช้ในการอ้างดำแหน่งของรถพยาบาลที่ปฏิบัติงานซึ่งใช้ได้
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลข้อมูลประวัติของรถพยาบาล และข้อมูลการควบคุมการทำงาน (Profile and Control) เช่น หมายเลขรถ วันเวลาที่ทำการติดต่อ ความเร็วในการเคลื่อนที่ สถานะการ ทำงานและในการติดต่อสื่อสาร เล้นทาง และวิธีปฏิบัติงาน
- พัฒนาระบบส่งข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2, 3 และ 4 จากรถพยาบาลไปยังศูนย์ข้อมูลหลัก
- พัฒนาระบบรับข้อมูลจากรถพยาบาล ดิดตั้งไว้ที่ศูนย์ข้อมูลหลัก
- พัฒนาระบบเชื่อมต่อของข้อมูลติดตามอัตโนมัติเข้ากับระบบฐานข้อมูลผู้ป่วย ประวัติการรักษา เครื่องมือ และอุปกรณ์รักษา และ จำนวนเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล
- พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากระบบดิดดาม เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบ
- ทำการทดลองระบบจากข้อมูลทดสอบ
- 10. ทำการทดลองใช้จริง เพื่อวิเคราะห์หาข้อผิดพลาดของระบบ
- 11. ดำเนินการปรับปรุงระบบ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

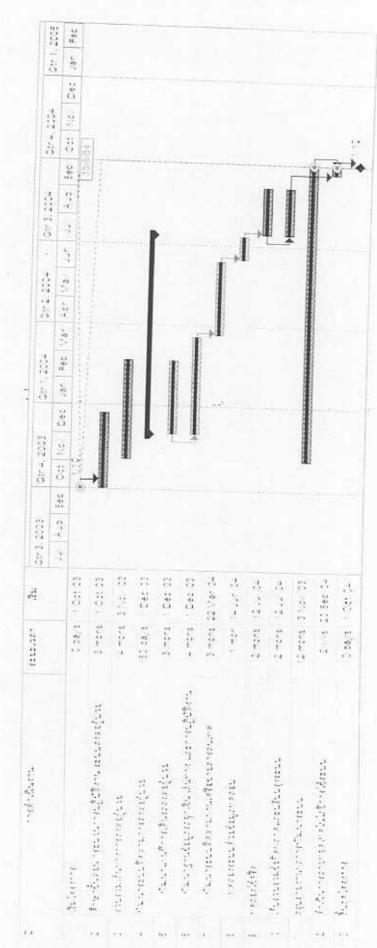
- 12. สรุปผลการพัฒนาระบบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพของระบบ
- ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ได้พัฒนาให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้สามารถน้ำเอาระบบไปใช้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ขอบเขตของการวิจัย

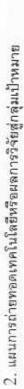
ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาระบบติดตาม คัดเลือกจากโรงพยาบาลร้อยเอ็ดและเครือข่ายภายใต้ กำกับการทำงานของโรงพยาบาลร้อยเอ็ด เนื่องจากมีความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนาระบบ สารสนเทศ และโรงพยาบาลร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทางด้านบุคลากร และความรู้ ใน การประสานงานวิจัย ซึ่งผลของงานวิจัยสามารถนำไปใช้ได้กับหน่วยงานสาธารณสุขอื่นๆได้ต่อไป

3.3 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 ถึง 30 กันยายน 2547 ซึ่ง แนวการดำเนินงานวิจัย ได้แสดงในรูปของแผนการดำเนินงานตามขั้นตอน 13 ขั้นตอน และได้ นำเลนอผลการดำเนินงานจริง เพื่อเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้

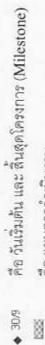
การพัฒนาระบบดิตตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย 28

4

ž.,			12	10 11 11	10 0	26 540 34		3 001:0-				124			1		11.		T
				2 11 11 11		a a 10 - 10 -			- 101 -			- 1-	1	-		3	1		
	åturrer se	1.96.1	20 5eo 04		11	-	10/01/1		-	0.	~	8	£1.	11.	***	25	100	+	8
-22	$-5.7346 \frac{1}{2} + c + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + c + 1 + 2 + 1 + 2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}$	10 09/1	20 560 04	ŀ			1												-
	ระรัฐโปรรรรณรฐานรฐานูรีรูรีรรรณรฐานนรรรณร	1.08	20 546 104	ų															-
3	$\delta = (1 + \frac{1}{2} \sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} (1 + \frac{1}{2} \sum_{i=1}^{n} ($	1.000	27.5ep 04			+	1												
:95	「「「「「「」」」、「「」」、「」」、「」」、「」、「」、「」、「」、」、「」、」、	2/0/2	20 546 04	1		-													-
(***)	5-156-5°-5	0.16/1	1 Oct 04				•	2							100				

ศีอ แผนการดำเนินงาน

ดีอ งานที่ทำสำเร็จ

คือ เส้นแสดงความก้าวหน้าโครงการ ณ วันที่ทำการประเมินผลการทำงาน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

 ข้อมูลทุติยภูมิ คือการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ระบบติดตามอัตโนมัติของ ยานพาหนะโดยใช้เทคโนโลยีของ GPS และระบบเครือข่ายสารสนเทศไร้สายในประเทศไทยและ ต่างประเทศ แหล่งข้อมูลคือ รายงานประจำปี รายงานวิจัย บทความวิชาการ

 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลจากการทดลองใช้งานระบบจริง จากผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่ เกี่ยวข้อง

3.5 เครื่องมือในการทำวิจัย

ประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลักคือ

- ระบบส่งข้อมูล ซึ่งใช้อุปกรณ์ในการหาดำแหน่งของรถพยาบาล โดยใช้เทคโนโลยี GPS และการ ส่งพิกัดดำแหน่งผ่านระบบสื่อสารด้วยเทคโนโลยี Short Message Service(SMS) โดยใช้มือถือ ในการส่งข้อมูลไปยังระบบรับข้อมูล
- ระบบรับข้อมูล ใช้อุปกรณ์มือถือในการรับข้อมูลพิกัด แล้วทำการป้อนพิกัดตำแหน่งไปยังระบบ ฐานข้อมูลแผนที่การส่งต่อของรถพยาบาล ซึ่งพัฒนาด้วยเทคโนโลยีของ JAVA และระบบ ฐานข้อมูลบนเครือข่ายสารสนเทศคือ MySQL

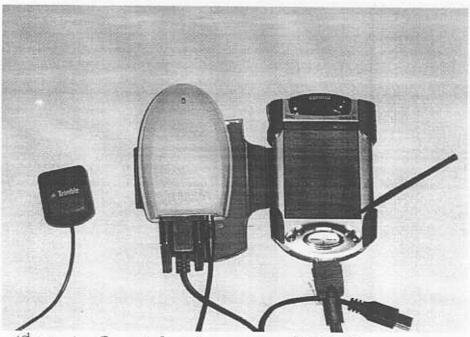
บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลของวิจัยที่นำเสนอในบทนี้ นำเสนอผลของการพัฒนาระบบติดตามพาหนะอัตโนมัติซึ่งใช้ หลักการของเทคโนโลยีพิกัดภูมิศาสตร์ ที่ใช้ในการติดตามตำแหน่งของยานพาหนะและเทคโนโลยี เครือข่ายสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลพิกัด แสดงผลของตำแหน่งเพื่อใช้ข้อมูลนี้ในการบริหาร จัดการ ตามประเภทการใช้งานของยานพาหนะ ในงานวิจัยนี้ได้ใช้เทคโนโลยีนี้กับรถพยาบาลจุกเฉิน เพื่อต้องการทราบตำแหน่งของการเดินทางของรถพยาบาลจุกเฉิน นำมาใช้ในการบริหารระบบส่งต่อ ผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ

ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายนั้นแบ่งงานพัฒนาออกเป็นสอง ส่วนคือ ระบบส่งข้อมูล และ รับข้อมูล

4.1 ระบบส่งข้อมูล

ในรถพยาบาลจะมีอุปกรณ์ GPS ร่วมกับ Pocket PC ดังรูปที่ 4.1 ที่ใช้ในการรับดำแหน่ง พิกัดของรถ และมือถือในการส่งพิกัดตำแหน่งผ่านเทคในโลยี SMS ไปยังศูนย์ข้อมูลรถพยาบาลที่ โรงพยาบาลจังหวัดร้อยเอ็ด

รูป**์ที่ 4.1** อุปกรณ์ในการส่งตำแหน่งของรถพยาบาลไปยังศูนย์ข้อมูลรถพยาบาล โรงพยาบาลจังหวัดร้อยเอ็ด

4.1.1 โปรแกรมการส่งตำแหน่งพิกัดโดยส่งแบบข้อความผ่านมือถือด้วยเทคโนโลยีจาวา (SMS Transceiver Program)

อุปกรณ์ GPS ที่ใช้ในการรับพิกัดตำแหน่งของการเคลื่อนที่ของรถ ข้อมูลดำแหน่งจะถูก ส่งผ่านไปยังมือถือโดยมีโปรแกรมการส่งข้อความผ่านมือถือที่ถูกพัฒนาด้วยเทคโนโลยีจาวาบน อุปกรณ์ Pocket PC โดยอุปกรณ์ GPS ซึ่งต่อเข้ากับ Pocket PC นั้นจะมีมือถือที่ต่อพ่วงเข้าผ่าน พอร์ตอนุกรม (serial line connection) และใช้คำสั่ง AT commands ที่เป็นคำสั่งเดียวกันกับที่ใช้ กับโมเด็ม หากแต่ความแตกต่างจะอยู่ตรงที่การเข้ารหัสของข้อมูลที่ส่งผ่านมือถือ นั้นจะต่างกับ รูปแบบรหัลข้อมูลที่ส่งผ่านโมเด็ม

คำสั่ง AT commands สำหรับอุปกรณ์มือถือนั้นถูกกำหนดขึ้นโดยมาตรฐาน ETSI standards ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

TS 27.005 Data Circuit terminating Equipment (DTE - DCE) interface for Short Message Service (SMS) and Cell Broadcast Service (CBS) TS 07.07 AT command set for GSM Mobile Equipment (ME) TS 27.007 AT command set for 3G User Equipment (UE) TS 23.040 coding of PDUs

โปรแกรมการส่งตำแหน่งพิกัดโดยส่งแบบข้อความผ่านมือถือด้วยเทคโนโลยีจาวา

(SMS Transceiver) เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการส่งพิกัดตำแหน่งรถพยาบาลด้วยเทคโนโลยี Short Message Service (SMS) เป็นอุปกรณ์พื้นฐานในระบบมือถือ ซึ่งได้รับการติดตั้งเป็นมาตรฐาน ภายในเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั่วไป การทำงานโดยพื้นฐานเป็นพิเศษ อุปกรณ์ SMS มีรูปแบบ การทำงานแบบ "รับและส่งต่อ" (Store and Forward) กล่าวคือทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล Short Message จากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะมาจากการส่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต, จากผู้ใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยกันเอง หรือเป็นข้อมูล ที่ส่งมาจากอุปกรณ์อื่นๆ ภายในระบบเครือข่าย แล้ว น้ำมาส่งต่อไปยังจุดหมายปลายทาง ซึ่งมักจะเป็นเครื่องลูกข่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรืออุปกรณ์ ควบคุมต่างๆ ภายในระบบเครือข่าย มีรูปแบบการทำงานคล้ายๆ กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ รับส่ง ไปรษณีย์ คุณสมบัติของ SMS ที่น่าสนใจก็คือ ความสามารถในการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายนอกได้ โดยใช้โปรโตคอลได้หลายๆ ประเภท ไม่ว่าจะเป็นโปรโตคอลทางด้านโทรคมนาคม เช่น Mobile Application Part (MAP) หรือโปรโตคอลทางด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น SMPP ซึ่ง สามารถนำไปเชื่อมต่อกับ เครื่องคอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์ ซึ่งทำหน้าที่ดูแลบริการพิเศษต่างๆ ได้ โดยตรง โดยใช้ javax.comm Service จากบริษัท Sun ใน∩ารส่งข้อมูลผ่านพอร์ตอนูกรมซึ่งต่อตรง กับอุปกรณ์มือ Nokia 6210 ซึ่งใช้ในการวิจัย โดยหลักการทำงานนั้นโปรแกรมจะทำการ query อุปกรณ์มือถือเป็นช่วงเวลา ซึ่งในการวิจัยนี้จะกำหนดให้มีการเช็คข้อความทุก 1 นาทีเพื่อเช็คดู ข้อความที่ส่งเข้ามา (incoming message) และเพื่อตรวจพบก็จะทำการส่งข้อความนั้นออกไป จัดเก็บไว้ตารางข้อความซึ่งใช้ database (jdbc) link ในการเชื่อมต่อกับตารางข้อความที่ถูกจัดเก็บ

> การหัสมาระบทสิตสามรถพบบาลผ่านครือบ่ายสารสนคลไว้สาย 32 Ubon Rajathanee University

ในรูปของ text หรือ XML file ซึ่งข้อมูลที่จัดเก็บจะถูกจัดเก็บในฐานข้อมูลดังในตารางที่แลดงในรูป ที่ 4.8 ดังรายละเอียดโครงสร้างโค๊ดโปรแกรมจัดเก็บในภาคผนวก ค.

4.2 ระบบรับข้อมูล

ศูนย์ข้อมูลรถพยาบาล ในโรงพยาบาลจังหวัดร้อยเอ็ดจะประกอบไปด้วยอุปกรณ์รับข้อมูล พิกัดตำแหน่งของรถพยาบาลผ่านมือถือ ซึ่งทำการเชื่อมต่อข้อมูลเข้ากับตัว Server ซึ่งเป็นเครื่อง PC ที่มีระบบโปรแกรมการส่งตำแหน่งพิกัดโดยส่งแบบข้อความผ่านมือถือด้วยเทคโนโลยีจาวาที่ใช้ใน การรับตำแหน่งผ่านมือถือที่เชื่อมต่อกับเครื่อง PC ผ่านพอร์ตอนุกรม และระบบฐานข้อมูล รถพยาบาลซึ่งพัฒนาด้วยเทคโนโลยี JAVA และฐานข้อมูล MySQL ที่ทำการจัดเก็บแผนที่ของ จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อมูลรถพยาบาล และข้อมูลพิกัดดำแหน่งที่ได้จะถูกนำเลนอในรูปของแผนที่ ตำแหน่ง ที่สามารถใช้งานตามหลักแผนที่ทางภูมิศาสตร์คือ zoom, pan, identify และ queries

การพัฒนาระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายลารสนเทศไร้ลายโดยใช้ภาษา JAVA ซึ่ง เป็น Object Oriented Programming (OOP) จาวาเป็นภาษาหนึ่งที่อาจเรียกได้ว่าสืบทอดมาจาก ภาษา C++ อีกทีหนึ่ง เป็นภาษาที่รวมความเป็นพื้นฐานทางภาษาของจาวาอยู่ในรูปของภาษา C++ ทั้งการกำหนดฟังก์ชั่น การสร้างอีอปเจ็กต์ต่าง ๆ และได้ตัดความซับซ้อนและข้อเสียบางอย่างออกไป

พื้นฐานการเขียนโปรแกรมภาษาจาวาด้องรู้จักกับการเขียนโปรแกรมแบบ OOP เสียก่อนลัก เล็กน้อย เพื่อให้การเขียนโปรแกรมเป็นไปได้ง่ายขึ้น ความสามารถในการทำงานข้ามระบบของจาวา ทำให้เป็นข้อดีที่งานวิจัยนี้เลือกที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบ เพื่อที่ตัวระบบจะไม่ยึดติดกับ สภาพ และ รูปแบบการใช้งานคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างของผู้ปฏิบัติงาน

ในการสร้างโปรแกรมหรือจาวาแอพเพล็ตต้องสร้างขอร์สโค๊ดภาษาจาวาและทำการคอมไพล์ โปรแกรมด้วย Java Compiler โปรแกรมจะอยู่ในรูปของไบต์โค๊ด (Byte Code) และนำไปรันใน ระบบต่าง ๆ ได้หลายระบบเช่น Unix, Mac หรือ Windows ซึ่งเรียกการทำงานลักษณะนี้ว่า การ ข้ามระบบหรือ Cross Plateform

คุณสมบัติของภาษาจาวาข้อนี้อาจจะไม่พบในการเขียนโปรแกรมบนวินโดวส์ด้วยภาษาอื่น ๆ เช่น Visual Basic หรือ Visual C++ ซึ่งไม่สามารถนำไปรันบนระบบอื่นได้ ยกเว้นระบบวินโดวส์ อย่างเดียวแต่จาวาได้ทำลายกำแพงกั้นระหว่างระบบนี้ลงได้แล้ว

จาวาได้เตรียมไลบราลี่และส่วนประกอบจำเป็นต่าง ๆ ในการเขียนโปรแกรมมาให้ เพื่อให้ สามารถพัฒนาโปรแกรมได้ง่าย ๆ และธรรมดาที่สุด เหมือนการกลับไปสู่การพัฒนาโปรแกรม แบบเดิม โดยใช้โปรแกรม Notepad ธรรมดา ๆ หรือโปรแกรม Vi ในยูนิกส์ ก็สามารถสร้างโปรแกรม ภาษาจาวาได้ ทำให้เกิดความง่ายและสะดวกต่อผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไข เพิ่มเติมระบบได้ใน ภายหลัง

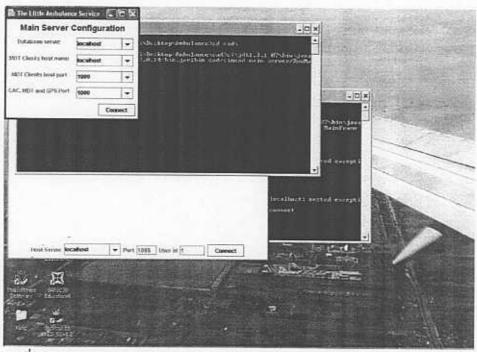
ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้ลาย มีส่วนการทำงานดังต่อไปนี้ รูปภาพที่ 4.2 เป็นส่วนเริ่มต้นของการใช้งานโดยผู้ใช้ต้องทำการกำหนดการเข้าใช้งานระบบ ฐานข้อมูลรถพยาบาล ซึ่งได้ถูกออกแบบให้มีการจัดเก็บดำแหน่งพิกัดที่ได้จากมือถือ ซึ่งจะทำการ อ่านข้อมูลที่โปรแกรมการส่งตำแหน่งพิกัดโดยส่งแบบข้อความผ่านมือถือด้วยเทคโนโลยีจาวา ที่ จัดเก็บข้อมูลพิกัดตำแหน่งในรูปของ text file ไปจัดเก็บลงไปในระบบฐานข้อมูล database server และอยากออกแบบให้สามารถรับข้อมูลพิกัดตำแหน่ง ด้วยระบบ MDT (mobile data terminal) ซึ่ง กำหนดให้จัดเก็บผ่าน TCP Port 1099 นอกจากการรับข้อมูลพิกัดผ่านระบบ SMS เมื่อทำการ กำหนดการเข้าใช้งานของระบบฐานข้อมูลเรียบร้อยแล้วระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่าย สารสนเทศไร้สายก็จะเริ่มเข้าสู่การใช้งานหลักดังในรูปที่ 4.3 และรูปที่ 4.4 จะเป็นส่วนในการ วิเคราะห์ประเภทของผู้ใช้ ซึ่งจะต้องทำการ Authenticate ให้ระบบทราบถึงข้อมูลผู้ใช้ว่าเป็นผู้ดูแล ระบบ (Super user) หรือ ผู้ปฏิบัติงาน (user)

โครงสร้างการใช้งานจริงของระบบถูกนำเสนอในรูปที่ 4.6 ซึ่งจะประกอบด้วย 3 ส่วนใช้งาน หลักคือ ข้อมูลรถพยาบาล (Call Assistant) ข้อมูลพิกัดดำแหน่งของรถพยาบาล (Tracker) และ การจัดสรรการใช้งานระบบโดยผู้ดูแลระบบ (Super user)

ในส่วนที่ 1 ข้อมูลรถพยาบาลจะถูกแบ่งรายละเอียดออกเป็น 3 ส่วนคือ ข้อมูลตำแหน่งพิกัด ข้อมูลระบบส่งต่อผู้ป่วย และ ข้อมูลรถพยาบาล

ในส่วนที่ 2 ข้อมูลพิกัดตำแหน่งของรถพยาบาล จะถูกนำเสนอในรูปของพิกัดตำแหน่งของรถ ในแผนที่ของจังหวัดร้อยเอ็ด (ภาคผนวก ก.) ซึ่งข้อมูลนี้จะทำให้ผู้ใช้สามารถทราบถึงตำแหน่งการ เดินทางของรถพยาบาล ซึ่งนำไปใช้ในการบริหารระบบส่งต่อผู้ป่วยต่อไป

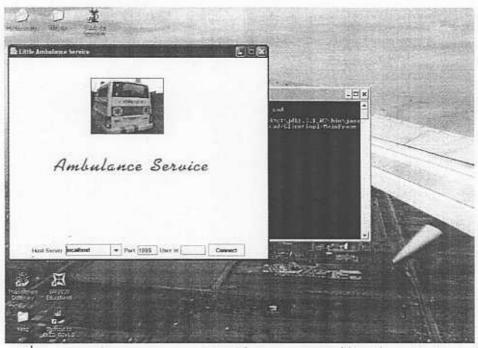
ในส่วนที่ 3 การจัดสรรการใช้งานระบบโดยผู้ดูแลระบบ จะเป็นส่วนที่กำหนดประเภทการใช้ งานของผู้ใช้ซึ่งต้องดูแบ่งแยกออกตามลำดับความลำคัญ คือ ผู้ปฏิบัติงาน (user) ซึ่งสามารถเรียกดู ข้อมูลได้เท่านั้นและ ผู้ดูแลระบบ (Super user) ที่สามารถจัดการ แก้ไข ลบ หรือเพิ่มเติมฐานข้อมูล ของรถพยาบาล และข้อมูลการเชื่อมต่อข้อมูลพิกัดระหว่างรถพยาบาลและตัวระบบข้อมูลหลัก

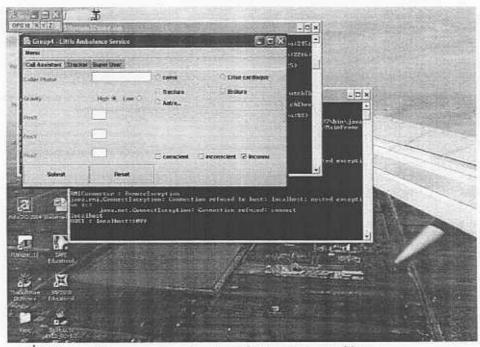
ร**ูปที่ 4.2** ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายในการกำหนดการใช้งาน ระบบฐานข้อมูล

รูปที่ 4.3 ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายหน้าจอหลัก

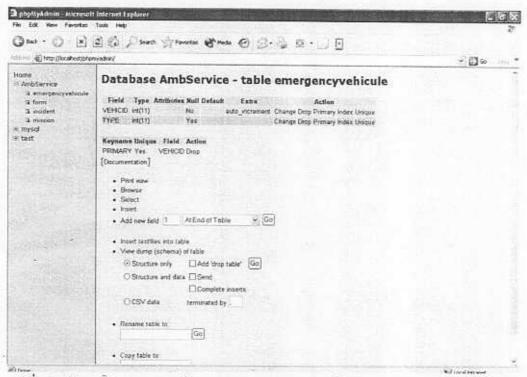

ฐปที่ 4.4 ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายในการติดต่อฐานข้อมูล

รูปที่ 4.5 ระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย

จากรูปที่ 4.6-4.9 จะเป็นรายละเอียดโครงสร้างของฐานข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาระบบ ติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย

รูปที่ 4.6 โครงสร้างระบบฐานข้อมูลรถพยาบาลของระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่าย

สารสนเทศไร้สาย

il i	nysberj	v El o	un."
Amblierisce Amblierisce a emergencyvehicule a nodere A mosen x mysa r mysa r test	Field Type Attributer Hult Default Extra Action FORMD risc(11) No 0 Change Drop Primary Index Unique DES reachar(255) Ne Change Drop Primary Index Unique POSX rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSX rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSX rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSZ rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSZ rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSZ rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSZ rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSZ rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique POSZ rea(11) Ne 0 Change Drop Primary Index Unique CHEATICINDATE detaitme Ne 0000-000 Change Drop Primary Index Unique Disco rea(11) Yes Change Drop Primary Index Unique		
	O Structure and data [] Send		

รูปที่ 4.7 โครงสร้างระบบฐานข้อมูลการรับข้อมูลพิกัดดำแหน่งของรถพยาบาลของระบบ

ดิดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย

phpMyAdmin - Microsoft e Edit Vew Pavortas		CALIFE S	CALCONTRACT	SPACE AND IN				
		h Stream	us et rese @)	0.2 B		1		40
- El hap //coduct/ree		10 1 MAY 10 - 10	1944 - 1 947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947 - 1947	11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11	CALCERCOLOGIC		* 🖸 60	SARE
iome AmbService	Database	e Ambs	Service - ta	ble incid	ent			
A emergencyvebicule	Field	Туре	Attributes Null	Default	Extra	Action		
A form	INCID	intitti	No D	Contraction (		e Drop Primary Index Unique		
1 mission	DES	varchar(255)		the second		n Drop Primary Index Unique		
mysql	GRAVITY	int(11)	Yes			e Drop Permany Index Unique		
test	POSt	in(11)	Yee	included (		e Drop Primary Index Unique		
	POSY	wr(11)	Yes			e Drop Primary Index Unique		
	POSZ	int(11)	Yes			a Drop Primary Index Unique		
	CREATIONDATE	detetime	No 00	00-00-00-00-00-00		é Drop Primary Index Unique		
	ACHIEVED	tinyer(1)	Yes			e Drop Permary Index Unique		
	{Documentation} Point wave Bitowse Select Issuest Add new fil	eld 1 A	End of Table	* @				
	 Insert textf View dung 	(schema) of	table	-				
	@ Struct.	are only	Add 'drop table'	Go				
	⊖ Structu	ste and data	Send					
		3	Complete inserts					

รูปที่ 4.8 โค่รงสร้างระบบฐานข้อมูลต่ำแหน่งรถพยาบาลและสถานที่เกิดอุบัติเหตุของระบบ

ติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย

() ant - () (k)	2 1 Piero Press @ 104 2	
	wster/	~ 🖾 🗤 🐂 *
Homs + AntoService - & amergencyvehicule - & form - & moyoji + moyoji + test	Print Type Analbuse Mult Default Extre Action MCD0 with 11 Na 0 Change Drop Primary Index Unique VEPRID0 with 11 Yes Change Drop Primary Index Unique • Print view Browse Select Index • Browse Select Index Index • Insert • Add new Reft Index Index Table Index • Nasert leistfikes unto table Index Index Index • Structure only Add thop table' Index Index • CSV data terminated bs Index Index • Cepy table to Index Index Index • Structure only Structure and data Index	
El Done		• - incaretrated

ร**ูปที่ 4.9** โครงสร้างระบบฐานข้อมูลการสั่งงานรถพยาบาลของระบบติดตามรถพยาบาล ผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย

ในการวิจัยได้ทำการทดลองส่งพิกัดตำแหน่งการเคลื่อนที่ของรถผ่านมือถือมายังศูนย์ข้อมูล หลัก แล้วทำการเรียกโปรแกรมติดตามที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้แสดงถึงการเคลื่อนที่ของตำแหน่งรถที่ได้ จากค่าข้อมูลพิกัดที่ถูกส่งมาที่ Server โดยระบบโปรแกรมถูกออกแบบหน้าต่างการใช้งานออกเป็น สองส่วน คือ ส่วนที่ 1 คือหน้าต่างด้านซ้ายมือที่เป็นภาพของเคลื่อนที่ของรถพยาบาล ส่วนที่ 2 คือ หน้าต่างการกำหนดข้อมูลเพิ่มเติมของแผนที่ ซึ่งในการใช้งานจะมีสถานะ (status bar) โชว์ สถานะการทำงานของระบบ ซึ่งจะอยู่ด้านล่างสุดของโปรแกรม

ในการเริ่มต้นใช้งานระบบนี้ ผู้ใช้ต้องทำการเชื่อมต่อระบบเข้ากับฐานข้อมูลพิกัดตำแหน่งซึ่ง แลดงในรูปที่ 4.10 โดยต้องเริ่มต้นด้วยการ connect ไปยัง database server ที่จัดเก็บพิกัดดำแหน่ง เมื่อเชื่อมต่อโปรแกรมเข้ากับระบบฐานข้อมูลพิกัดตำแหน่งได้แล้วก็ให้ทำการเปิดแผนที่ จากนั้นปุ่ม คำสั่ง Simulation จะเป็นคำสั่งที่ใช้ในการ upload ข้อมูลพิกัดและแสดงตำแหน่งอ้างอิงกับแผนที่ โดยแสดงในรูปที่ 4.11 โดยมีตำแหน่งของรถพยาบาลที่ แสดงเป็นจุดสีเขียวคือ จุดเริ่มต้นของพิกัด ดำแหน่ง และจุดสีแดงคือตำแหน่งที่เกิดขึ้นจากข้อมูลตำแหน่งที่มีการส่งมาทุก 1 นาที ซึ่งจุดสีแดงจะ มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งอ้างกับตำแหน่งแผนที่จริง โดยตัวระบบมีพึงก์ชั่นในการย่อ ขยาย แผนที่ ตามสภาพจริงได้

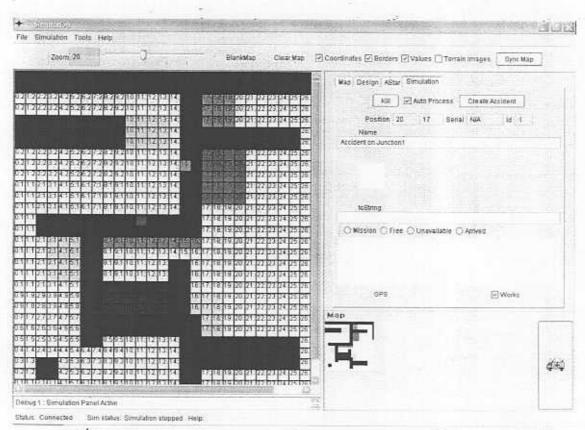
ซึ่งนอกจากความสามารถของตัวระบบที่สามารถแสดงพิกัดตำแหน่งการเคลื่อนที่ของ รถพยาบาลเทียบกับแผนที่ที่เกิดขึ้นจริงแล้ว ยังสามารถกำหนดข้อมูลในเรื่องของอุบัติเหตุเพิ่มเติม เข้าไปยังระบบฐานข้อมูลด้วยว่า รถพยาบาลที่ส่งข้อมูลการเคลื่อนที่นั้นมีสถานะการทำงานแบบใด เมื่อเทียบกับพิกัดตำแหน่งของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งมีตัวเลือกอยู่ 4 สถานะคือ อยู่ในระหว่างภาระกิจ ส่งต่อผู้ป่วย สถานะว่างงาน สถานะไม่สามารถติดต่อได้ และได้ถึงที่จุดเกิดเหตุแล้ว โดยข้อมูลนี้จะ เป็นการกำหนดข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ ที่ได้รับแจ้งเข้ามา

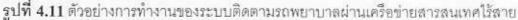
และยังมีส่วนในการจำลองการค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดของจุดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เทียบกับ จุดเริ่มต้นของรถพยาบาล โดยใช้อัลกอริทึม A* ซึ่งเป็นอัลกอริทึมด้านค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุดใน ระบบอัจริยะ (intelligent system) ซึ่งเป็นเพียงข้อมูลช่วยในการตัดสินใจในการเลือกเล้นทางของ การเดินทาง จากจุดเริ่มด้น ไปยังจุดที่เกิดเหตุ ซึ่งทางศูนย์ข้อมูลสามารถติดต่อกลับไปยังรถพยาบาล ถึงข้อมูลเส้นทางที่ระบบประมวลผลให้ เพื่อเสนอแนะให้เลือกเส้นทางที่สั้นที่สุดในการเดินทาง

Zoom 20		BlankMap Clear Map	Coordinates Border	s C Values
			Map Design	AStar Sim
+	ter man solution	anav zaka sila	13	Custom Map
GPS Server	tocathost	1095	Connect	1
MDT Server	localhost	1099	Connect	0
SHE CAC Server	localhost	1099	Connect	
SimMUT Port	1091			
Connector	OK	Disc All		
			500 200 100 0 .0 DispMove	Q

รูปที่ 4.10 ด้วอย่างการเริ่มทำงานของระบบดิดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้

สาย

ผลการพัฒนางานวิจัยระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารลนเทศไร้ลาย หลังจาก ทดสอบการใช้งาน ซึ่งผลการวิจัยสามารถแสดงข้อมูลการเคลื่อนที่ของรถพยาบาลเทียลกับแผนที่ได้ หากแต่ข้อจำกัดในการใช้งาน คือ การได้ข้อมูลพิกัดตำแหน่งที่ขาดเคลื่อนเนื่องจากจีพีเอสทำงานโดย

รับข้อมูลจากดาวเทียม ดังนั้นสภาพอากาศ เช่น ปริมาณเมฆบนท้องฟ้าจึงมีผลกระทบต่อการรับข้อมู ลของจีพีเอสค่อนข้างมาก ด้วยเหตุนี้เองทำให้การทำงานของชุดรับสัญญาณ จีพีเอสจะรับสัญญาณ ได้อย่างแม่นยำในวันที่สภาพอากาศค่อนข้างดีคือ ท้องฟ้าปลอดโปร่งไม่มีเมฆมาก นอกจากนั้นจีพี เอสจะทำงานในที่โล่งแจ้งได้ดีกว่าบริเวณที่มีสิ่งกีดขวางเส้นทางการรับสัญญาณจากดาวเทียมของจี พีเอส และอีกประการที่สำคัญคือการส่งข้อมูลพิกัดมายังศูนย์ข้อมูลที่ใช้เทคโนโลยี SMS นั้นมี ข้อจำกัดในเรื่องของสัญญาณของอุปกรณ์มือถือ หากเป็นเส้นทางที่สัญญาณมือถือไม่เอื้ออำนวยนัก จะทำให้ไม่สามารถส่งข้อมูลได้ในเวลาที่ต้องการ

ในการกำหนดช่วงระยะเวลาในการส่งข้อมูลตำแหน่งพิกัดที่กำหนดให้ส่ง และอ่านข้อมูลที่ ส่งมาทุก 1 นาที ระบบฐานข้อมูลต้องรองรับข้อมูลที่มีขนาดจำนวนมาก ทำให้การประมวลผลข้อมูล ของระบบติดตามเป็นไปได้ช้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาระบบซึ่งได้ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วนหลักนั้นได้ถูกพัฒนาจนแล้วเสร็จ โดย ในส่วนแรกคือ การส่งข้อมูลพิกัดนั้นสามารถรับข้อมูลพิกัดดำแหน่งของรถพยาบาลผ่านอุปกรณ์ GPS ที่เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์แบบพกพา แล้วส่งข้อมูลนี้ต่อไปยังศูนย์ช้อมูลหลักผ่านมือถือ โดยใช้ เทคโนโลยี SMS ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ได้เลือกใช้ เมื่อพิจารณาในเรื่องความสะดวก ประหยัดและง่าย ต่อการใช้งานของผู้ใช้

ระบบรับข้อมูลซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของการใช้งานได้พัฒนาโครงสร้างการใช้งานตาม ความต้องการของผู้ใช้ โดยการใช้งานระบบได้อธิบายในบทที่ 4 นั้นมีรายละเอียดในส่วนของการ นำ่เอาแผนที่ และ ข้อมูลพิกัดตำแหน่งของรถพยาบาลมาประมวลผล พร้อมทั้งเพิ่มรายละเอียดใน การจัดการข้อมูลของรถพยาบาลที่สามารถใช้ในการบริหารระบบส่งต่อผู้ป่วย

ข้อดีของระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายได้ถูกพัฒนาบนพื้นฐาน แนวคิดในการใช้ซอฟแวร์ที่เป็น opensource โดยที่ผู้ใช้สามารถพัฒนา เพิ่มเดิม และแก้ไขปรับปรุง ได้ง่าย นอกจากนี้แล้วระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สายที่เสร็จสมบูรณ์จะต้อง มีการประเมินเปรียบเทียบประสิทธิภาพการทำงานของระบบติดตามรถพยาบาลกับระบบเดิมที่ไม่ได้ ใช้เทคโนโลยีการติดตามอัตโนมัติ

ผลของงานวิจัยของการพัฒนาระบบติดตามรถพยาบาลผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศไร้ สายนี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะชี้แจ้งให้เห็นรูปแบบ และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมที่ สามารถนำมาปรับปรุงคุณภาพชีวิตมนุษย์ โดยผ่านกระบวนการที่เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ในการรักษาพยาบาล จากข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน รวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำที่ได้จากระบบติดตาม อัตโนมัติ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากแผนงานที่ได้ปฏิบัติ มีอุปสรรคเพียงเล็กน้อยที่เกิดขึ้นในขั้นตอนที่ 5, 6 และ 7 ในการ รวบรวมข้อมูลสำหรับระบบติดตามเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการ ออกแบบความต้องการของ ผู้ใช้งานจริง ให้ครอบคลุม และเพียงพอต่อการใช้งานจริงได้ ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจจะสามารถทำการ ปรับเปลี่ยนได้ เมื่อระบบได้ทำการพัฒนาเสร็จสมบูรณ์และได้ทำการทดลองใช้จริง ก็สามารถทำงาน ตามที่กำหนดไว้ หากแต่เกิดความล่าซ้า เนื่องจากใช้เวลามากกว่าที่วางแผนไว้ แต่ก็ยังสามารถ

ดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ ซึ่งเมื่อมีการทดลองใช้งานจริง ก็พบอุปสรรค และข้อจำกัดที่เกิดขึ้น ดังแสดงในบทที่ 4 ถึงผลการใช้งานจริง ส่วนหลักคือการทำงานของตัวโปรแกรมใช้เวลาในการ ประมวลผล เนื่องจาก ไม่ได้มีการออกแบบการทำลายข้อมูลเดิม และการบีบอัดข้อความ ซึ่งแนวทาง การพัฒนาต่อไปที่เป็นไปได้ คือ ออกแบบระบบ trigger ในระบบฐานข้อมูลให้มีการ update ข้อมูล ตามเงื่อนไขของเวลาที่กำหนด และ การ delete ข้อมูลที่ประมวลผลไปแล้ว ตามเงื่อนไขของเวลาที่ กำหนดซึ่งอาจจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนของการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่

ซึ่งข้อจำกัดของฐานข้อมูลที่ใช้คือ MySQL ไม่มีคำสั่ง trigger ดังนั้นแนวทางการจัดเก็บ ข้อมูลหากพิจารณาจะปรับปรุงระบบให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก็ต้องเลือก ฐานข้อมูลที่รองรับคำสั่งนี้ และอีกแนวทางหนึ่งคือ การกำหนดระยะเวลาในการส่งพิกัดตำแหน่ง อาจจะกำหนดให้มีช่วงระยะเวลาที่นานขึ้น เป็นการลดข้อมูล ซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมนี้ก็ต้องทำการ ทดลองเพิ่มเติม เพื่อศึกษาสภาพที่เหมาะสมของการใช้งาน เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้ทดลอบการใช้งาน จริง หากแต่ไม่ได้ทดลองกับสภาพการใช้งานของรถพยาบาลที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งต้องมีระยะเวลาใน การศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยเรื่องข้อมูลที่ส่งในช่วงเวลาที่เหมาะสม

การส่งข้อมูลพิกัดอาจจะเลือกส่งโดยใช้การส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายสารสนเทศไร้สาย GPRS โดยใช้อุปกรณ์เสริม MDT ซึ่งระบบได้ออกแบบรองรับหากมีการนำรูปแบบการใช้งานนี้มาใช้ เพียง ผู้ใช้กำหนดพอร์ดในการรับข้อมูลที่ส่งมา ซึ่งงานวิจัยนี้ไม่ได้ทำการทดลอง หรือ ทดสอบการใช้งาน ประเภทนี้

นอกจากนี้แล้วปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานคือ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนในการจัดซื้ออุปกรณ์ ซึ่ง ต้องลงทุนค่อนข้างสูงสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์รับตำแหน่งพิกัด และอุปกรณ์สื่อสาร ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้ เมื่อเทียบกับระบบส่งต่อผู้ป่วยเดิมที่ใช้สัญญาณวิทยุนั้น ราคาจะต่างกันค่อนข้างสูง หากแต่สิ่งหนึ่งที่ ได้ประโยชน์จากงานวิจัยนี้คือ การที่สามารถทราบข้อมูลที่แท้จริงของการทำงานของรถพยาบาล และซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้งานได้ ตามความต้องการของผู้ใช้ โดยพัฒนาขึ้นบน พื้นฐานของเทคโนโลยี opensource และนอกจากนี้แล้วยังสามารถเอาหลักการของระบบนี้ไป ประยุกต์ใช้งานกับยานพาหนะประเภทอื่นๆที่ต้องการทราบตำแหน่งเคลื่อนที่การเดินรถได้

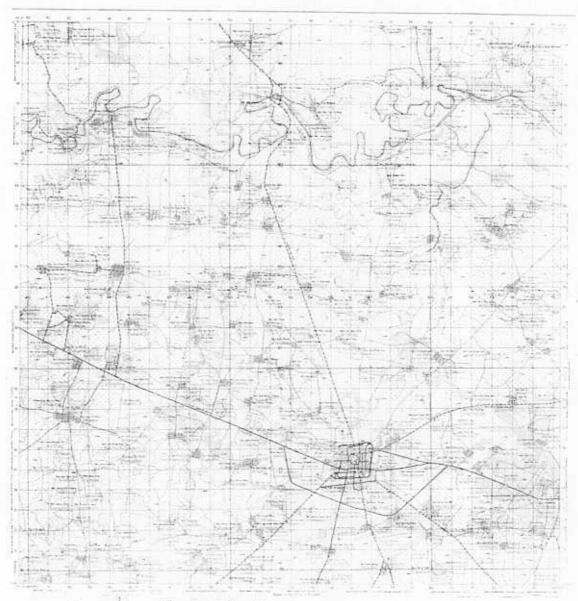
การพัฒนาระบบติดตามรถพยาบาลผ่านเครือท่ายสารสนเทศไร้สาย 43

Ubon Rajathanee University บรรณานุกรม

- รายงานแนวทางการจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2545-2546
- [2] Bhat, C.R. and Schofer, J.L., "A Conceptual Framework of Individual Activity Program Generation," Transportation Research 27A, 6, 1993, pp. 443-446.
- [3] Collura, J. and Hazarvartian, K.E., "Factors Influencing the Use of the Adoption of Small Computers in Transportation Engineering Project Management," Journal of Transportation Engineering, American Society of Civil Engineers, 2002.
- [4] Collins T. NHS millenium fix goes on critical list. Computer Weekly 18 Dec 1997:
   1.
- [5] Medical Devices Agency. Medical devices and the year 2000. In: Year 2000 and healthcare computing. Health Informatics J 1997 3(3/4): 173-175.
- [6] Ross J. Anderson, "Information technology in medical practice: safety and privacy lessons from the United Kingdom", http://www.cl.cam.ac.uk/users/rja14/austmedjour/austmedjour.html
- [7] Report of the inquiry into the London Ambulance Service. London: South West Thames Regional Health Authority, 1993. ftp://cs.ucl.ac.uk/acwf/info/lascase0.9.pdf
- [8] Shapiro DZ, Hughes JA, Randall D, Harper R. Visual re-representation of database information: the flight data strip in air traffic control. In: Aspects of visual languages and visual interfaces. London: Elsevier, 1994: 249-376.
- [9] Shuldiner, P.W., Ketselidou, Z. and Collura, J., "Expert System Application to Freeway Incident Management," Proceedings of the Fifth National Conference on Microcomputers on Civil Engineering, University of Central Florida, Orlando, FL, November 1987, pp. 141-145.
- [10] Shuldiner, P.W., Ketselidou, Z. and Collura, J., "Knowledge Based Expert Systems for Post-Incident Freeway Traffic Control," Proceedings of the Third International Conference on Microcomputers on Transportation, American Society of Civil Engineers, New York, NY, 1990.
- [11] Vowler J. Patient care at risk from millenium bug. Computer Weekly 8 May 1997: 3.

ภาคผนวก

Ubon Rajathanee University ภาคผนวก ก. แผนที่จังหวัดร้อยเอ็ด

n.1. แผนที่อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด

Ubon Rajathanee University ภาคผนวก ข. รายนามคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ผศ.ดร. วนิดา แก่นอากาศ

นักวิจัย

อาจารย์ สหชัย แก่นอากาศ

นายแพทย์ ไพบูลย์ เพ็ญสุวรรณ

นาง บุษบา บัวผัน

นาง กัลยา กองเงิน

ผู้ช่วยนักวิจัย

นาย คิโรฒ บานแบ่ง

นางสาว พรจิตร อ่อนท้าว

ที่ปรึกษา

Dr. Neil Davey Dr. Rod Adams

ภาคผนวก ค. โครงสร้างโปรแกรม โปรแกรมรับส่งพิกัดตำแหน่ง

Class CATCommands java.lang.Object _____org.jsmsengine.CATCommands

public class CATCommands extends java.lang.Object

This class keeps the various AT commands used by jSMSEngine.

Field Summary	
protected static java.lang.String	AT_ASCII_MODE
protected static java.lang.String	TA_TA
protected static java.lang.String	AT_BATTERY
protected static java.lang.String	AT CHARSET HEX
protected . static java.lang.String	AT_CHECK LOGIN
protected static java.lang.String	AT_CMD_MODE
protected static java.lang.String	AT DELETE MESSAGE
protected static java.lang.String	AT_DISABLE_INDICATIONS
protected static java.lang.String	AT ECHO OFF
protected static java.lang.String	AT ERICSSON DISABLE INDICATIONS
protected static java.lang.String	AT ERICSSON SMS STORAGE
protected static java.lang.String	<u>AT_IMSI</u>
protected static java.lang.String	AT_KEEP_LINK_OPEN
protected static java.lang.String	AT LIST
protected static java.lang.String	AT_LOGIN
protected static java.lang.String	AT MANUFACTURER
protected static java.lang.String	AT_MODEL
protected static java.lang.String	AT_OK
protected static java.lang.String	AT_PDU_MODE
protected static java.lang.String	AT READY
protected static java.lang.String	AT_SEND_MESSAGE

protected static java.lang.String	AT_SERIALNO
protected static java.lang.String	AT_SIEMENS_SMS_STORAGE
protected static java.lang.String	AT_SIGNAL
protected static java.lang.String	AT_SOFTWARE
Constructor Summary	
CATCommands()	
Methods inherited from	r class java.lang.Object
	etClass, hashCode, notify, notifyAll, toString, wait, wait, wait
Field Detail	states in the second methy in the states in the second s
AT_OK protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_OK
AT_AT	
protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_AT
AT_ECHO_OFF	
protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_ECHO_OFF
AT_CMD_MODE	
protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_CMD_MODE
AT_DISABLE_INDICATI	ONS
protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_DISABLE_INDICATIONS
AT_SIEMENS_SMS_ST	ORAGE
	a.lang.String AT_SIEMENS_SMS_STORAGE
AT_ERICSSON_SMS_S	TORAGE
protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_ERICSSON_SMS_STORAGE
AT_ERICSSON_DISABL	LE_INDICATIONS
protected static final java See Also: Constant Field Values	a.lang.String AT_ERICSSON_DISABLE_INDICATIONS
AT_MANUFACTURER	
protected static final java See Also: Constant Field Values	Lang.String AT_MANUFACTURER
AT MODEL	
protected static final java See Also: Constant Field Values	Lang.String AT_MODEL

AT_SERIALNO

protected static final java.lang.String AT_SERIALNO See Also: Constant Field Values

AT_IMSI

protected static final java.lang.String AT_IMSI See Also: Constant Field Values

AT_BATTERY

protected static final java.lang.String AT_BATTERY See Also: Constant Field Values

AT_SIGNAL

protected static final java.lang.String AT_SIGNAL See Also: Constant Field Values

AT_SOFTWARE

protected static final java.lang.String AT_SOFTWARE See Also: Constant Field Values

AT_LIST

protected static final java.lang.String AT_LIST See Also: Constant Field Values

AT_SEND_MESSAGE

protected static final java.lang.String AT_SEND_MESSAGE See Also: Constant Field Values

AT_KEEP_LINK_OPEN

protected static final java.lang.String AT_KEEP_LINK_OPEN See Also: Constant Field Values

AT_DELETE_MESSAGE

protected static final java.lang.String AT_DELETE_MESSAGE See Also: Constant Field Values

AT_ASCII_MODE

protected static final java.lang.String AT_ASCII_MODE See Also: Constant Field Values

AT_PDU_MODE

protected static final java.lang.String AT_PDU_MODE See Also: Constant Field Values

AT_CHARSET_HEX

protected static final java.lang.String AT_CHARSET_HEX See Also: Constant Field Values

AT_CHECK_LOGIN

protected static final java.lang.String AT_CHECK_LOGIN See Also: Constant Field Values

AT_LOGIN

protected static final java.lang.String AT_LOGIN See Also: Constant Field Values

AT_READY

protected static final java.lang.String AT_READY See Also: Constant Field Values

Constructor Detail

CATCommands

public CATCommands()

Class CDeviceInfo.CStatistics

java.lang.Object

org.jsmsengine.CDeviceInfo.CStatistics
 Enclosing class:
 <u>CDeviceInfo</u>

public class CDeviceInfo.CStatistics extends java.lang.Object This subclass keeps counters for incoming / outgoing messages. See Also: <u>CService.refreshDeviceInfo()</u>, <u>CService.getDeviceInfo()</u>

Field Summary

protected int totalln

protected int totalOut

Constructor Summary

CDeviceInfo.CStatistics() Default constructor of the class.

Method Summary

int	getTotalIn() Returns the total number of incoming messages processed by jSMSEngine.
int	getTotalOut() Returns the total number of outgoing messages dispatched by jSMSEngine.
protected void	incTotalin()
protected void	incTotalOut()

Methods inherited from class java.lang.Object

clone, equals, finalize, getClass, hashCode, notify, notifyAll, toString, wait, wait, wait

Field Detail

totalIn protected int totalIn

totalOut protected int totalOut

Constructor Detail

CDeviceInfo.CStatistics public CDeviceInfo.CStatistics() Default constructor of the class.

Method Detail

getTotalIn public int getTotalIn() Returns the total number of incoming messages processed by jSMSEngine. Returns: the number of incoming messages.

getTotalOut

public int getTotalOut()

Returns the total number of outgoing messages dispatched by jSMSEngine. Returns:

the number of outgoing messages.

incTotalIn protected void incTotalIn()

incTotalOut protected void incTotalOut()

Class CGSMAlphabets

java.lang.Object

- org.jsmsengine.CGSMAlphabets

class CGSMAlphabets

extends java.lang.Object

This class contains the conversion routines to and from the standard 7bit GSM alphabet.

Every normal ASCII character must be converted according to the GSM 7bit default alphabet before dispatching through the GSM device. The opposite conversion is made when a message is received.

Since some characters in 7bit alphabet are in the position where control characters exist in the ASCII alphabet, each message is represented in HEX format as well (field hexText in CMessage class and descendants). When talking to the GSM device, either for reading messages, or for sending messages, a special mode is used where each character of the actual message is represented by two hexadecimal digits. So there is another conversion step here, in order to get the ASCII character from each pair of hex digits, and vice verca.

Note: currently, only GSM default 7Bit character set is supported. In all routines, you may assume the "charSet" parameter as constant.

Field Sum	mary	
private static java.lang.String		alphabet
protected static int		<u>GSM7BITDEFAULT</u>
Constructo	r Summary	
(package private)	CGSMAlph	abets()
Method Su	immary	
protected static java.lang.String		char2Hex(char c, int charSet) Converts an ASCII character to its hexadecimal pair.
protected static char		hex2Char(int index, int charSet) Converts a hexadecimal value to the ASCII character it represents.
protected static char		hex2ExtChar(int ch, int charSet) Converts a int value to the extended ASCII character it represents.
protected static java.lang.String		hex2Text(java.lang.String text, int charSet) Converts the given string of hexadecimal pairs to its ASCII equivalent string.
protected static java.lang.String		text2Hex(java.lang.String text, int charSet) Converts the given ASCII string to a string of hexadecimal pairs.
Methods in	herited from	class java.lang.Object
clone, equ	als finalize o	etClass, hashCode, notify, notifyAll, toString, wait, wait, wait

Field Detail

GSM7BITDEFAULT protected static final int GSM7BITDEFAULT See Also: Constant Field Values

alphabet private static final java.lang.String alphabet See Also: Constant Field Values

Ubon Rajathanee University

Constructor Detail	SARAH SALAR
CGSMAlphabets CGSMAlphabets()	
Method Detail	and the state of the state
char2Hex	
protected static java.lang.String char2Hex(char c,	
int charSet) Converts an ASCII character to its hexadecimal pair.	
Parameters:	
c - the ASCII character. charSet - the target character set for the conversion.	
Returns:	
the two hex digits which represent the character in the specific character set.	
hex2Char	
protected static char hex2Char(int index,	
int charSet) Converts a hexadecimal value to the ASCII character it represents.	
Parameters:	
index - the hexadecimal value. charSet - the character set in which "index" is represented.	
Returns:	
the ASCII character which is represented by the hexadecimal value.	
hex2ExtChar	
protected static char hex2ExtChar(int ch,	
int charSet) Converts a int value to the extended ASCII character it represents.	
Parameters;	
ch - the int value.	
charSet - the character set in which "ch" is represented. Returns:	
the extended ASCII character which is represented by the int value.	
text2Hex	
protected static java.lang.String text2Hex(java.lang.String text,	
int charSet)	
Converts the given ASCII string to a string of hexadecimal pairs. Parameters:	
text - the ASCII string.	
charSet - the target character set for the conversion. Returns:	
the string of hexadecimals pairs which represent the "text" parameter in the specified "charS	Set".
hex2Text	
protected static java.lang.String hex2Text(java.lang.String text,	
int charSet) Converts the given string of hexadecimal pairs to its ASCII equivalent string.	
Parameters:	
ext - the hexadecimal pair string.	
charSet - the target character set for the conversion. Returns:	
he ASCII string.	
Class ClncomingMessage	
ava.lang.Object	
L org.jsmsengine.CMessage	
urg.jsmsengine.ClncomingMessage	
oublic class CIncomingMessage extends CMessage	
This class represents an incoming SMS message, i.e. message read from the GSM device.	
See Also:	
CMessage, COutgoingMessage, CService.readMessages(LinkedList, int)	
Field Summary	
and the second se	

static int CLASS_REC_READ

static int	CLASS REC UNREAD	
static int	CLASS_STO_SENT	
static int	CLASS STO UNSENT	

Fields inherited from class org.jsmsengine.CMessage

date, id, memIndex, MESSAGE ENCODING 7BIT, MESSAGE ENCODING 8BIT, MESSAGE ENCODING UNICODE, messageEncoding, originator, recipient, text, TYPE INCOMING, TYPE OUTGOING

Constructor Summary

CincomingMessage(java.util.Date date, java.lang.String originator, java.lang.String text, int memIndex)	
Default constructor of the class.	

protected CincomingMessage(java.lang.String pdu, int memIndex)

Method Summary

java.lang.String	getOriginator() Returns the originator's phone number (international format).
private java.lang.String	pduToText(java.lang.String pdu)
void	setOriginator(java.lang.String originator) Set the phone number of the originator.

Methods inherited from class org.jsmsengine.CMessage

getDate, getHexText, getId, getMemindex, getMessageEncoding, getText, getType, setDate, setId, setMessageEncoding, setText, toString

Methods inherited from class java.lang.Object

clone, equals, finalize, getClass, hashCode, notify, notifyAll, wait, wait, wait

Field Detail

CLASS_ALL public static final int CLASS_ALL See Also: Constant Field Values

CLASS_REC_UNREAD public static final int CLASS_REC_UNREAD See Also: Constant Field Values

CLASS_REC_READ public static final int CLASS_REC_READ See Also: Constant Field Values

CLASS_STO_UNSENT public static final int CLASS_STO_UNSENT See Also: Constant Field Values

CLASS_STO_SENT public static final int CLASS_STO_SENT See Also: Constant Field Values

Constructor Detail

CincomingMessage

public ClincomingMessage(java.util.Date date, java.lang.String originator, java.lang.String text, int memIndex) Default constructor of the class. Parameters:

date - the creation date of the message. originator - the originator's number. text - the actual text of the message.

memIndex - the index of the memory location in the GSM device where this message is stored.

Notes:

Phone numbers are represented in their international format (e.g. +306974... for Greece).

CIncomingMessage

protected ClncomingMessage(java.lang.String pdu, int memIndex)

Method Detail

setOriginator

public void setOriginator(java.lang.String originator) Set the phone number of the originator. Applicable to incoming messages. Parameters: originator - the originator's phone number (international format).

getOriginator public java.lang.String getOriginator() Returns the originator's phone number (international format). Applicable only for incoming messages. Returns: the originator's phone number.

pduToText

private java.lang.String pduToText(java.lang.String pdu)

Class CMessage java.lang.Object org.jsmsengine.CMessage Direct Known Subclasses: <u>CIncomingMessage, COutgoingMessage</u>

public class CMessage

extends java.lang.Object

This class encapsulates the basic characteristics of an SMS message. A message is further subclassed to an "Incoming" message and an "Outgoing" message.

This class is never used directly. Please use one of its descendants. See Also:

CIncomingMessage, COutgoingMessage, CPhoneBook

Field Summary	
protected java.util.Date	date
protected java.lang.String	Id
protected int	memindex
static int	MESSAGE_ENCODING_7BIT
static int	MESSAGE ENCODING 8BIT
static int	MESSAGE ENCODING UNICODE
protected int	messageEncoding
protected java.lang.String	originator
protected java.lang.String	recipient
protected java.lang.String	text
private int	type
static int	TYPE_INCOMING

	Ubon Rajathanee Unive
static int	TYPE_OUTGOING
Constructor Summary	
ava.lang.String recipie	va.util.Date date, java.lang.String originator, ent, java.lang.String text, int memIndex) ctor of the class.
Method Summary	
java.util.Date	getDate() Returns the date of the message.
java.lang.String	getHexText() Returns the text of the message, in hexadecimal format.
java.lang.String	getId() Returns the id of the message.
int	getMemIndex() Returns the memory index of the GSM device, where the message is stored.
int	getMessageEncoding() Returns the encoding method of the message.
java.lang.String	getText() Returns the actual text of the message (ASCII).
int	getType() Returns the type of the message.
void	setDate(java.util.Date date) Set the date of the message.
void	setId(java.lang.String id) Set the id of the message.
void	setMessageEncoding(int messageEncoding) Set the message encoding.
void	setText(java.lang.String text) Set the text of the message.
java.lang.String	toString()
Methods inherited from	n class java.lang.Object
done, equals, finalize,	getClass, hashCode, notify, notifyAll, wait, wait, wait
ield Detail	
MESSAGE_ENCODIN bublic static final int Mi See Also: Constant Field Values	ESSAGE_ENCODING_7BIT
MESSAGE_ENCODIN public static final int Mi See Also: Constant Field Values	ESSAGE_ENCODING_8BIT
MESSAGE_ENCODIN bublic static final int Mi See Also: Constant Field Values	ESSAGE_ENCODING_UNICODE
TYPE_INCOMING public static final int TY See Also: Constant Field Values	
TYPE_OUTGOING public static final int TY See Also: Constant Field Values	
type private int type	

id

protected java.lang.String id

memIndex protected int memIndex

date protected java.util.Date date

originator

protected java.lang.String originator

recipient protected java.lang.String recipient

text protected java.lang.String text

messageEncoding protected int messageEncoding

Constructor Detail

CMessage

public CMessage(int type, java.util.Date date, java.lang.String originator, java.lang.String recipient,

java.lang.String text,

int memIndex)

Default constructor of the class.

Parameters:

type - the type (incoming/outgoing) of the message.

date - the creation date of the message.

originator - the originator's number. Applicable only for incoming messages.

recipient - the recipient's number. Applicable only for outgoing messages.

text - the actual text of the message.

memIndex - the index of the memory location in the GSM device where this message is stored. Applicable only for incoming messages.

Notes:

Phone numbers are represented in their international format (e.g. +306974... for Greece). "Recipient" may be an entry from the phonebook.

Method Detail

getType public int getType() Returns the type of the message. Type is either incoming or outgoing, as denoted by the class' static values INCOMING and OUTGOING. Returns:

the type of the message.

getId

public java.lang.String getId() Returns the id of the message. Returns: the id of the message.

getMemindex

public int getMemIndex() Returns the memory index of the GSM device, where the message is stored. Applicable only for incoming messages. Returns: the memory index of the message.

getDate

public java.util.Date getDate() Returns the date of the message. For incoming messages, this is the sent date. For outgoing messages, this is the creation date. Returns: the date of the message.

getText

public java.lang.String getText() Returns the actual text of the message (ASCII). Returns: the text of the message.

getHexText

public java.lang.String getHexText() Returns the text of the message, in hexadecimal format. Returns:

the text of the message (HEX format).

getMessageEncoding

public int getMessageEncoding()

Returns the encoding method of the message. Returns of the constants MESSAGE_ENCODING_7BIT, MESSAGE_ENCODING_8BIT, MESSAGE_ENCODING_UNICODE. This is meaningful only when working in PDU mode. Returns:

the message encoding.

setId

public void setId(java.lang.String id) Set the id of the message. Parameters: id - the id of the message.

setText

public void setText(java.lang.String text) Set the text of the message. Parameters: text - the text of the message.

setDate public void setDate(java.util.Date date) Set the date of the message. Parameters: date - the date of the message.

setMessageEncoding

public void setMessageEncoding(int messageEncoding) Set the message encoding. Should be one of the constants MESSAGE_ENCODING_7BIT, MESSAGE_ENCODING_8BIT, MESSAGE_ENCODING_UNICODE. This is meaningful only when working in PDU mode - default is 7bit. Parameters: messageEncoding - one of the message encoding contants.

toString

public java.lang.String toString()

Class COutgoingMessage

java.lang.Object

org.ismsengine.CMessage

- org.jsmsengine.COutgoingMessage

public class COutgoingMessage

extends CMessage

This class represents an outgoing SMS message, i.e. message created for dispatch from the GSM device. See Also:

CMessage, CIncomingMessage, CPhoneBook, CService.sendMessage(COutgoingMessage), CService.sendMessage(LinkedList)

Field Summary

private java.util.Date dispatchDate

Fields inherited from class org.jsmsengine.CMessage

date, id. memIndex, MESSAGE_ENCODING_7BIT, MESSAGE_ENCODING_8BIT, MESSAGE_ENCODING_UNICODE, messageEncoding, originator, recipient, text, TYPE_INCOMING, TYPE_OUTGOING

Constructor Summary

COutgoingMessage() Default constructor of the class.

COutgoingMessage(java.lang.String recipient, java.lang.String text) Constructor of the class.

Method Summary

java.util.Date	getDispatchDate() Returns the dispatch date of the message.
protected java.lang.String	
java.lang.String	getRecipient()
protected void	Returns the recipient's phone number (international format). setDispatchDate(java.util.Date date)
void	Sets the dispatch date of the message. setRecipient(java.lang.String recipient)
private java lang String	Set the phone number of the recipient. textToPDU(java.lang.String text)
private java.lang.String	toBCDFormat(java.lang.String s)
Methods inherited from class	ss org.jsmsengine. <u>CMessage</u>
etDate, getHexText, getid setMessageEncoding, setT	. getMemIndex, getMessageEncoding, getText, getType, setDate, setId, ext, toString
Methods inherited from clas	ss java.lang.Object
clone, equals, finalize, getC	Class, hashCode, notify, notifyAll, wait, wait, wait
Field Detail	
dispatchDate private java.util.Date dispat	chDate
Constructor Detail	
COutgoingMessage public COutgoingMessage(Default constructor of the ci	) lass.
public COutgoingMessage(java.lang.Str Constructor of the class. Parameters: recipient - the recipients's n jext - the actual text of the r	umber.
f you use a phonebook, the phonebook. By default, a created messa	ented in their international or national format. a phone number may be a string starting with the '~' character, representing an entry in the age is set to be encoded in 7bit. If you want to change that, be sure to operate in PDU oding with setMessageEncoding() method.
Method Detail	
Parameters:	a.lang.String recipient) e recipient. Applicable to outgoing messages. rone number (international format).
getRecipient public java.lang.String getR Returns the recipient's phor fhis may be an entry from t Returns: he type of the message.	ne number (international format). Applicable only for outgoing messages.
etDispatchDate protected void setDispatchE Sets the dispatch date of th Parameters:	e message.
late - the dispatch date of t	he message.
getDispatchDate public java.util.Date getDisp	
Returns the dispatch date o Returns:	

getPDU

protected java.lang.String getPDU(java.lang.String smscNumber)

textToPDU

private java.lang.String textToPDU(java.lang.String text)

toBCDFormat

private java.lang.String toBCDFormat(java.lang.String s)

Class CPhoneBook java.lang.Object

- org.jsmsengine.CPhoneBook

class CPhoneBook extends java.lang.Object This class handles the operation of the phonebook.

The phone book is an XML file, which holds information about destinations. The phone book is created and maintained by you. When you use a phone book, it is possible to send messages to "nicknames" define in the book, instead of real phone numbers. Apart from nicknames, you can also create groups of nicknames, in order to send an SMS message to more than one destinations, with only one API call.

Note: the phone book is optional.

In the "misc" directory of the distribution tree, you will find a sample phone book file. A phone book contains: ophonebookentry> entries, which define the association of a person with a mobile number. For each entry, you must define the code (i.e. nickname), the name (description) and the actual phone. <group> entries. These entries group together one or more phone book entries. This way, you can define a group as the recipient of your SMS message, and your message will be send to all individual members of the group.

When you create a message and you want to use a phonebook nickname (for example "thanasis"), use it with a "-" symbol in front. This means, set the recipient to value "-thanasis". When jSMSEngine sees a recipient value starting with "-", it will know that you mean a nickname, and not the actual phone. However, please keep in mind that the "-" character does not appear in the phonebook XML definition file.

This class contains all the relevant function for loading the XML phonebook file in memory (linked lists), and for resolving the names to the respected numbers.

All functions of the class are used internally by jSMSEngine API and are not accecible to the user.

Comments left to be added in next release.

See Also:

CService.setPhoneBook(java.lang.String), CService.sendMessage(org.jsmsengine.COutgoingMessage), COutgoingMessage

Nested Class	Summary		
(package private) class	CPhoneBook.CParser		
(package private) class		CPhoneBook.CPhoneBookEntry	
(package private) class		2PhoneBook.CPhoneBookGroupEntry	
Field Summar	y		
private java.u	til.LinkedList	entries	
private static in	nt	ENTRY TYPE ENTRY	
private static in	nt	ENTRY TYPE GROUP	
private static in	nt	ENTRY_TYPE_NOTFOUND	
private java.u	til.LinkedList	groups	
private static c	har	PHONE BOOK INDICATOR	
Constructor Si	ummary		

CPhoneBook()

CHIOREBOOK()	
Method Summary	
protected java.util.LinkedList	expandPhoneBookEntries(COutgoingMessage message)
protected java.util.LinkedList	expandPhoneBookEntries(java.util.LinkedList inList)
private CPhoneBook CPhoneBookEntry	getEntry(java.lang.String code)
private java.lang.String	getEntryName(java.lang.String code)
private java.lang.String	getEntryPhone(java.lang.String code)
private int	getEntryType(java.lang.String code)
private CPhoneBook.CPhoneBookGroupEntry	getGroupEntry(java.lang.String code)
private java.util.LinkedList	getGroupMembers(java.lang.String code)
private java.lang.String	getGroupName(java.lang.String code)
protected boolean	isLoaded()
protected boolean	load(java.lang.String file)
Methods inherited from class java.lang.Object	
clone, equals, finalize, getClass, hashCode, notify,	, notifyAll, toString, wait, wait, wait
Field Detail PHONE_BOOK_INDICATOR private static final char PHONE_BOOK_INDICATO See Also: Constant Field Values ENTRY_TYPE_NOTFOUND private static final int ENTRY_TYPE_NOTFOUND See Also: Constant Field Values	
ENTRY_TYPE_ENTRY private static final int ENTRY_TYPE_ENTRY See Also: Constant Field Values	
ENTRY_TYPE_GROUP private static final int ENTRY_TYPE_GROUP See Also: Constant Field Values	
entries private java.util.LinkedList entries	
groups private java.util.LinkedList groups	
Constructor Detail	
CPhaneBook public CPhoneBook()	
Method Detail	
load protected boolean load(java.lang.String file)	

isLoaded protected boolean isLoaded()

expandPhoneBookEntries

protected java.util.LinkedList expandPhoneBookEntries(COutgoingMessage message)

expandPhoneBookEntries

protected java.util.LinkedList expandPhoneBookEntries(java.util.LinkedList inList)

getEntryType

private int getEntryType(java.lang.String code)

getEntryName

private java.lang.String getEntryName(java.lang.String code)

getEntryPhone

private java.lang.String getEntryPhone(java.lang.String code)

getGroupName

private java.lang.String getGroupName(java.lang.String code)

getGroupMembers

private java.util.LinkedList getGroupMembers(java.lang.String code)

getEntry

private CPhoneBook.CPhoneBookEntry getEntry(java.lang.String code)

getGroupEntry

private CPhoneBook.CPhoneBookGroupEntry getGroupEntry(java.lang.String code)

Class CSerialDriver java.lang.Object

L org.jsmsengine.CSerialDriver All Implemented Interfaces: java.util.EventListener, javax.comm.SerialPortEventListener

class CSerialDriver extends java.lang.Object implements javax.comm.SerialPortEventListener This class handles the operation the serial port.

This class contains all the necessary (low-level) functions that handle COMM API and are responsible for the serial communication with the GSM device.

Comments left to be added in next release.

Field Summary	
private int	baud
private static int	BUFFER_SIZE Input/Output buffer size for serial communication.
private int	dataBits
private static int	DELAY BETWEEN CHARS Delay (20ms) after each character sent.
private java.io.InputStream	inStream
private java.util.logging.Logger	log
private java.io.OutputStream	outStream
private int	parity
private java.lang.String	port
private javax.comm.CommPortIdentifier	portid
private static int	RECV TIMEOUT

Timeout period for the phone to respond to jSMSEngine.

private javax.com	m.SerialPort	serialPort
private int		stopBits
Constructor Summ	hary	
CSerialDriver(java java.util.logging.Lo	lang.String port, int logger log)	baud,
Method Summary		
void	clearBuffer()	
void	close()	
boolean	dataAvailable()	
int	getBaud()	
int	getDataBits()	
int	getParity()	
java.lang.String	getPort()	
java.lang.String	getResponse()	
int	getStopBits()	
boolean	open()	
void	send(char c)	
void	send(java.lang.St	ring s)
void	serialEvent(javax.	comm.SerialPortEvent event)
void	setPort(java.lang.	String port)
void	skipBytes(int num	(OfBytes)
Methods inherited	from class java.lang.	Object
clone, equals, final	ize, getClass, hashC	Code, notify, notifyAll, toString, wait, wait, wait
Field Detail		
	nt RECV_TIMEOUT the phone to respon	
BUFFER_SIZE		

private static final int BUFFER_SIZE Input/Output buffer size for serial communication. See Also: Constant Field Values

DELAY_BETWEEN_CHARS private static final int DELAY_BETWEEN_CHARS Delay (20ms) after each character sent. Seems that some mobile phones get confused if you send them the commands without any delay, even in slow baud rate. See Also: Constant Field Values

port private java.lang.String port	
baud private int baud	
dataBits private int dataBits	
stopBits private int stopBits	
parity private int parity	755
portid private javax.comm.CommPortidentifier portid	
serialPort private javax.comm.SerialPort serialPort	
inStream private java.io.InputStream inStream	
outStream private java.io.OutputStream outStream	
log	
Constructor Detail	
CSerialDriver public CSerialDriver(java.lang.String port, int baud, java.util.logging.Logger log)	
Method Detail setPort public void setPort(java.lang.String port)	
getPort public java.lang.String getPort()	
getBaud public int getBaud()	
getDataBits public int getDataBits()	
getStopBits public int getStopBits()	
getParity public int getParity()	
open public boolean open() throws java.lang.Exception	
Throws: java.lang.Exception	
close public void close()	
serialEvent public void serialEvent(javax.comm.SerialPortEvent event) Specified by: serialEvent in interface javax.comm.SerialPortEventListener	
clearBuffer public void clearBuffer() throws java.lang.Exception	
Throws: java.lang.Exception	

send

public void send(java.lang.String s) throws java.lang.Exception Throws:

java.lang.Exception

send

public void send(char c) throws java.lang.Exception Throws:

java.lang.Exception

skipBytes

public void skipBytes(int numOfBytes) throws java.lang.Exception Throws:

java.lang.Exception

dataAvailable public boolean dataAvailable() throws java.lang.Exception

Throws: java.lang.Exception

getResponse public java.lang.String getResponse() throws java.lang.Exception

Throws: java.lang.Exception

class CService java.lang.Object

- org.jsmsengine.CService

public class CService extends java.lang.Object This class provides all the functionality of jSMSEngine API to the developer.

The class CService provides all the interface routines to jSMSEngine. It is responsible for initialization of the communication with the GSM device, reading and sending messages, setting the phonebook.

The sequence of actions that need to be done are: Call initialize() to setup the service. Call connect() to connect with the GSM device. Call sendMessage(), or readMessages() to send or receive messages from the device. Call deleteMessage() to delete a message from the device's memory. Call refreshDeviceInfo() to get updated GSM device specific information. Call disconnect() to disconnect from the GSM device.

Nested Class Summary

private class <u>CService</u>.CReceiveThread

Field Summary	
static java.lang.String	name Internal Software Name.
static java.lang.String	_reidate Release Date.
private java.lang.Object	_SYNC_ Synchronization object for critical sections of the API.
static java.lang.String	_version Version.
private java.lang.String	cacheDir
private boolean	connected
static java.lang.String	DEFAULT_VALUE_NOT_REPORTED Default value for information that is not reported by the GSM device.

private <u>CDeviceInfo</u>	deviceInfo
static int	ERR_CANNOT_DISABLE_INDICATIONS This error value is returned when the GSM device does not support the AT+CNMI command for disabling indications to TE.
static int	ERR_CHARSET_HEX_NOT_SUPPORTED This error value is returned when the GSM device does not support HEX mode.
static int	ERR COMM NOT SUPPORTED This error value is returned when the GSM device does not support ASCII or PDU mode.
static int	ERR GENERIC ERROR This is a generic error, which is not classified yet.
static int	ERR INVALID DIR This error value is returned when the given directory is invalid.
static int	ERR MESSAGE NOT FOUND This error value is returned when the specific message was not found.
static int	ERR_NO_CACHE This error value on attempting to connect to the GSM device without first having defined the cache directories.
static int	ERR NOT CONNECTED This error value is returned when the service is not connected to the GSM device.
static int	ERR NOT INITIALIZED This error value is returned when the service is not initialized yet.
static int	ERR_NOT_SUPPORTED This error value is returned when the specified operation is not supported by JSMSEngine API.
static int	ERR_OK This error value is returned when the operation was succesfull.
static int	ERR_PHONEBOOK_NOT_LOADED This error value is returned when the specified phonebook file did not load.
static int	ERR_SEND_FAILED This error value is returned when a send-message operation failed.
static int	ERR_SIM_PIN_ERROR This error value is returned when the GSM device asks for a PIN number, however the PIN given is invalid.
private boolean	initialized
private static java.util.logging.Logger	log Logging facilities.
static int	MAX SMS LEN 7BIT
static int	MAX SMS LEN 8BIT
static int	MAX SMS LEN UNICODE
static int	MODE_ASCII Constant value for ASCII operation mode.
static int	MODE_PDU Constant value for PDU operation mode.
private int	operationMode
private CPhoneBook	phoneBook
static int	RECEIVE_MODE_ASYNC

static int	RECEIVE_MODE_SYNC Receive modes: Synchronous and Ascynchronous.				
private int	receiveMode				
private CService CReceive	eThread receiveThread				
private <u>CSerialDriver</u>	serialDriver				
orivate java.lang.String	simPin				
private static int	SMS_PARTS				
orivate static java.lang.Strin	ng SMS_SPLIT_SIGNATURE				
orivate java.lang.String	smscNumber				
private static int	smsSplittd				
private int	supportedModes				
Constructor Summary					
Service(java.lang.String p Default constructor of	ort, int baud) f the class.				
Aethod Summary					
int	connect() Connects to the GSM device.				
nt	deleteMessage(CIncomingMessage message) Deletes an SMS message from the GSM device memory.				
int	deleteMessage(int memIndex) Deletes an SMS message from the GSM device memory.				
int	disconnect() Disconnects to the GSM device.				
rivate int	getBatteryLevel()				
java.lang.String	getCacheDir() Returns the cache directory for messages.				
boolean	getConnected() Returns TRUE if the service is connected with the GSM device.				
CDeviceInfo	getDeviceInfo() Returns a CDeviceInfo object that holds information about the GSM device in use.				
rivate java.lang.String	getImsi()				
boolean	getInitialized() Returns TRUE if the service has already been initialized.				
rivate java.lang.String	getManufacturer()				
vrivate java.lang.String	getModel()				
orivate java.lang.String	getModel() getOperationMode() Returns the operation mode of the GSM device, i.e. one of the values MODE_ASCII, MODE_PDU.				
	getOperationMode() Returns the operation mode of the GSM device, i.e. one of the values				

private int	getSignalLevel()
java.lang.String	getSimPin() Returns the SIM pin number.
java.lang.String	getSmscNumber() Returns the Short Message Service Center (SMSC) number you have previously defined with setSmscNumber().
private int	getSmsSplittd()
private java.lang.String	getSwVersion()
int	initialize() Initializes the service.
private boolean	isIncomingMessage(java.lang.String pdu) Checks if the message is SMS-DELIVER (incoming) or SMS-SUBMIT
static void	main(java.lang.String[] args)
int	readMessages(java.util.LinkedList messageList, int messageClass) Reads SMS from the GSM device's memory.
boolean	received(CIncomingMessage message) Virtual method, called upon receipt of a message (Asynchronous mode only!)
int	refreshDeviceInfo() Refreshes the GSM device specific information.
int	sendMessage(COutgoingMessage message) Send an SMS message from the GSM device.
int	sendMessage(java.util.LinkedList messageList) Send an series of SMS messages from the GSM device.
int	setCacheDir(java.lang.String dir) Sets the cache directory for messages.
private void	setConnected(boolean connected)
private void	setInitialized(boolean initialized)
boolean	setOperationMode(int mode) Sets the operation mode of the GSM device
int	setPhoneBook(java.lang.String phoneBookFile) Loads the phonebook.
void	setReceiveMode(int receiveMode) Sets the reception mode.
void	setSimPin(java.lang.String simPin) Sets the SIM pin number.
void	setSmscNumber(java.lang.String smscNumber) Sets the Short Message Service Center (SMSC) number.
private java.util.LinkedList	splitLargeMessages(java.util.LinkedList messageList)

Methods inherited from class java.lang.Object

clone, equals, finalize, getClass, hashCode, notify, notifyAll, toString, wait, wait, wait

Field Detail

_name public static final java.lang.String _name Internal Software Name. See Also: Constant Field Values

_version public static final java.lang.String _version Version. See Also: Constant Field Values _reldate public static final java.lang.String _reldate Release Date. See Also: Constant Field Values

log

private static java.util.logging.Logger log Logging facilities.

ERR_OK

public static final int ERR_OK This error value is returned when the operation was succesfull. See Also: Constant Field Values

ERR_GENERIC_ERROR

public static final int ERR_GENERIC_ERROR This is a generic error, which is not classified yet. More error classifications may be introduced at a later stage. See Also:

Constant Field Values

ERR_NOT_INITIALIZED public static final int ERR_NOT_INITIALIZED This error value is returned when the service is not initialized yet. You should call method initialize(). See Also: Constant Field Values

ERR_NOT_CONNECTED public static final int ERR_NOT_CONNECTED This error value is returned when the service is not connected to the GSM device. You should call method connect(). See Also: Constant Field Values

ERR_COMM_NOT_SUPPORTED public static final int ERR_COMM_NOT_SUPPORTED This error value is returned when the GSM device does not support ASCII or PDU mode. This is a fatal error, in the sense that jSMSEngine can work only with GSM devices supporting ASCII or PDU Mode. See Also:

Constant Field Values

ERR_CHARSET_HEX_NOT_SUPPORTED

public static final int ERR_CHARSET_HEX_NOT_SUPPORTED

This error value is returned when the GSM device does not support HEX mode. This is a fatal error, in the sense that jSMSEngine can work only with GSM devices supporting HEX Mode when in ASCII mode. In order to get around this error, switch to PDU mode. See Also:

Constant Field Values

ERR_CANNOT_DISABLE_INDICATIONS

public static final int ERR_CANNOT_DISABLE_INDICATIONS

This error value is returned when the GSM device does not support the AT+CNMI command for disabling indications to TE.

See Also: Constant Field Values

ERR_MESSAGE_NOT_FOUND public static final int ERR_MESSAGE_NOT_FOUND This error value is returned when the specific message was not found. Double-check your message and/or memory index used. See Also: Constant Field Values

ERR_SEND_FAILED public static final int ERR_SEND_FAILED This error value is returned when a send-message operation failed. This could be attributed to a number of reasons: Coverage problems, invalid recipient phone number, GSM device malfunction. See Also: Constant Field Values

ERR_PHONEBOOK_NOT_LOADED public static final int ERR_PHONEBOOK_NOT_LOADED This error value is returned when the specified phonebook file did not load. Recheck your XML file for errors in its structure. See Also: Constant Field Values

ERR_INVALID_DIR public static final int ERR_INVALID_DIR This error value is returned when the given directory is invalid. See Also: Constant Field Values

ERR_NO_CACHE public static final int ERR_NO_CACHE This error value on attempting to connect to the GSM device without first having defined the cache directories. See Also: Constant Field Values

ERR_SIM_PIN_ERROR public static final int ERR_SIM_PIN_ERROR This error value is returned when the GSM device asks for a PIN number, however the PIN given is invalid. Please check your PIN. See Also: Constant Field Values

ERR_NOT_SUPPORTED public static final int ERR_NOT_SUPPORTED This error value is returned when the specified operation is not supported by JSMSEngine API. See Also: Constant Field Values

MODE_ASCII public static final int MODE_ASCII Constant value for ASCII operation mode. See Also: Constant Field Values

MODE_PDU public static final int MODE_PDU Constant value for PDU operation mode. See Also: Constant Field Values

RECEIVE_MODE_SYNC public static final int RECEIVE_MODE_SYNC Receive modes: Synchronous and Ascynchronous, See Also: Constant Field Values

RECEIVE_MODE_ASYNC public static final int RECEIVE_MODE_ASYNC See Also: Constant Field Values

DEFAULT_VALUE_NOT_REPORTED public static final java.lang.String DEFAULT_VALUE_NOT_REPORTED Default value for information that is not reported by the GSM device. See Also: Constant Field Values

MAX_SMS_LEN_7BIT public static final int MAX_SMS_LEN_7BIT See Also: Constant Field Values

MAX_SMS_LEN_8BIT public static final int MAX_SMS_LEN_8BIT See Also: Constant Field Values

MAX_SMS_LEN_UNICODE public static final int MAX_SMS_LEN_UNICODE See Also: Constant Field Values

SMS_SPLIT_SIGNATURE private static final java.lang.String SMS_SPLIT_SIGNATURE See Also: Constant Field Values

SMS_PARTS private static final int SMS_PARTS See Also: Constant Field Values

smsSplitId private static int smsSplitId

cacheDir private java.lang.String cacheDir

smscNumber private java.lang.String smscNumber

simPin private java.lang.String simPin

operationMode private int operationMode

supportedModes private int supportedModes

receiveMode private int receiveMode

serialDriver private <u>CSerialDriver</u> serialDriver

initialized private boolean initialized

connected private boolean connected

phoneBook private <u>CPhoneBook</u> phoneBook

deviceInfo private <u>CDeviceInfo</u> deviceInfo

receiveThread private CService.CReceiveThread receiveThread

SYNC private java.lang.Object _SYNC_ Synchronization object for critical sections of the API.

Constructor Detail

CService public CService(java.lang.String port, int baud) Default constructor of the class. Parameters: port - the serial port where the GSM device is connected (e.g. "com1"). baud - the connection speed (i.e. 9600, 19200 etc).

Notes:

Use one of the standard values for baud. Most GSM devices work well at 9600 or 19200. Some may handle speeds up to 115200 (like Nokia mobile phone model 6210 does). The connection speed is not that important to the speed at which jSMSEngine processes messages. Personally, I work at 9200 to avoid pushing the mobile. Dedicated GSM modems may handle higher speeds better than mobile phones do.

Method Detail

getInitialized public boolean getInitialized() Returns TRUE if the service has already been initialized. Returns: TRUE if the service has already been initialized.

getConnected public boolean getConnected() Returns TRUE if the service is connected with the GSM device. Returns:

TRUE if the service is connected with the GSM device.

getDeviceInfo

public <u>CDeviceInfo</u> getDeviceInfo() Returns a CDeviceInfo object that holds information about the GSM device in use. Returns: a CDeviceInfo object. See Also: <u>CDeviceInfo</u>

setCacheDir public int setCacheDir(java.lang.String dir) Sets the cache directory for messages. Parameters: dir - The directory which will act like a cache. Returns: One of ERR_* values.

setSmscNumber

public void setSmscNumber(java.lang.String smscNumber)

Sets the Short Message Service Center (SMSC) number. Please use international format. If you don't want to set the SMSC and use the one defined in your GSM device, use an empty string parameter. Another way to do the same, is to pass a null parameter. Some phones may prefer one way or the other - please test your phone. Parameters:

smscNumber - the SMSC number.

getSmscNumber

public java.lang.String getSmscNumber()

Returns the Short Message Service Center (SMSC) number you have previously defined with setSmscNumber(). Returns:

the SMSC number.

setSimPin

public void setSimPin(java.lang.String simPin)

Sets the SIM pin number. This is used if and when the GSM device asks for it. If you set it to null, then the API does not give any PIN to the device (in order to avoid locking it up), and returns ERR_SIM_PIN_ERROR. Parameters:

simPin - the SIM pin number.

getSimPin public java.lang.String getSimPin() Returns the SIM pin number. Returns: the SIM pin number.

setOperationMode

public boolean setOperationMode(int mode) Sets the operation mode of the GSM device Parameters: mode - the mode of operation (one of values MODE_ASCII, MODE_PDU). Returns: TRUE if the change of mode succeded. See Also: getOperationMode()

getOperationMode public int getOperationMode() Returns the operation mode of the GSM device, i.e. one of the values MODE_ASCII, MODE_PDU. Returns: the operation mode. See Also: setOperationMode(int)

setReceiveMode

public void setReceiveMode(int receiveMode)

Sets the reception mode. There are two reception modes, the synchronous and the asynchronous. In synchronous mode, you should call readMessages() function on demand, where you want to check for new messages. In asynchronous mode, the engine automatically calls the received() method (which you should override) for every received message.

By default, the reception mode is the synchronous one.

Parameters:

receiveMode - the reception mode (one of values RECEIVE_MODE_ASYNC, RECEIVE_MODE_SYNC). See Also:

getReceiveMode()

getReceiveMode public int getReceiveMode() Returns the reception mode. Returns: the reception mode (one of values RECEIVE_MODE_ASYNC, RECEIVE_MODE_SYNC). See Also: setReceiveMode(int)

getCacheDir

public java.lang.String getCacheDir() Returns the cache directory for messages. Returns: the caching directory. See Also: setCacheDir(String)

initialize

public int initialize() Initializes the service. This should be the first method call. Returns: ERR_OK (for this version). See Also: connect()

connect

public int connect()

Connects to the GSM device. Opens the serial port, and sends the appropriate AT commands to initialize the operation mode of the GSM device. Retrieves information about the GSM device. This method should be called after initialize() has been called.

By default, jSMSEngine API sets your GSM device to PDU mode. If you want to switch to ASCII mode (I don't see any reason why, but anyway...), use the setOperationMode() method.

Notes:

The GSM device specific information (read by the call to refreshDeviceInfo() function is called once from this method. Since some information changes with time (such as battery or signal level), its your responsibility to call refreshDeviceInfo() periodically in order to have the latest information. Otherwise, you will get the information snapshot taken at the time of the initial connection.

Returns: One of ERR_* values. See Also: CDeviceInfo, refreshDeviceInfo(), disconnect(), initialize(), setOperationMode(int)

disconnect public int disconnect() Disconnects to the GSM device. Closes the serial port. Returns: ERR_OK value. See Also: connect()

setPhoneBook public int setPhoneBook(java.lang.String phoneBookFile) Loads the phonebook. The phonebook is an XML file containing associations of name and phone numbers.

The phonebook is optional. Parameters: phoneBookFile - The XML full-path name which keeps the phonebook. Returns: One of ERR_* values. See Also: CPhoneBook, sendMessage(COutgoingMessage), sendMessage(LinkedList)

refreshDeviceInfo public int refreshDeviceInfo() Refreshes the GSM device specific information. This method is called once during connection. Its up to the developer to call it periodically in order to get the latest information. Returns: One of ERR_* values. See Also: CDeviceInfo, connect(), getDeviceInfo()

readMessages public int readMessages(java.util.LinkedList messageList, int messageClass) Reads SMS from the GSM device's memory. You should call this method when you want to read messages from the device. In the MessageList object you pass, the method will add objects of type CIncomingMessage, as many of them as the messages pending to be read. The class defines which types of messages should be read.

Notes:

The method does not delete the messages it reads from the GSM device. It's your responsibility to delete them, if you don't want them. Otherwise, on the next call of this function you will read the same messages. IMPORTANT NOTE: This version of jSMSEngine will read and process only received messages, and not stored messages - regardless of the class you requested. Parameters: messageList - a LinkedList object which will be loaded with the messages. messageClass - one of the CLASS_* values defined in ClncomingMessage class which define what type of messages are to be read. Returns: One of ERR_* values. See Also:

CIncomingMessage, deleteMessage(CIncomingMessage), deleteMessage(int)

sendMessage

public int sendMessage(COutgoingMessage message)

Send an SMS message from the GSM device. Once connected, you can create a COutgoingMessage object with the message you want to send, and pass it to this function.

Notes:

If you have set a phonebook, you can create the COutgoingMessage object with a nickname, instead of the actual phone number.

Parameters:

message - a COutgoingMessage containing the message you wish to send.

Returns:

One of ERR_* values.

See Also:

COutgoingMessage, CPhoneBook, sendMessage(LinkedList), setPhoneBook(String)

sendMessage

public int sendMessage(java.util.LinkedList messageList)

Send an series of SMS messages from the GSM device. This method is used when you want to send more than one message as a batch. If your GSM device support the feature of keeping the GSM link open during message dispatch, this method should work faster than calling the sendMessage(COutgoingMessage) method many times. Just create a LinkedList object, add as many COutgoingMessage objects you wish and call the method.

Notes:

If you have set a phonebook, you can create the COutgoingMessage object with a nickname, instead of the actual phone number. Parameters:

messageList - a LinkedList filled with COutgoingMessage objects.

Returns:

One of ERR_* values. See Also:

See Alsu

COutgoingMessage, CPhoneBook, sendMessage(COutgoingMessage), setPhoneBook(String)

deleteMessage

public int deleteMessage(<u>CIncomingMessage</u> message) Deletes an SMS message from the GSM device memory.

Notes:

A deleted message cannot be recovered. Parameters: message - a valid ClncomingMessage object, i.e. an object which is previously read with readMessages() from the GSM device. Returns: One of ERR_* values. See Also: ClncomingMessage, deleteMessage(int)

deleteMessage

public int deleteMessage(int memIndex)

Deletes an SMS message from the GSM device memory.

Notes:

A deleted message cannot be recovered.

It is highly recommended to use the other form of the deleteMessage() method.

Parameters:

memIndex - the memory index of the GSM device's memory from where the message (if there is any message there) should be deleted. One of ERR_* values. See Also: deleteMessage(CIncomingMessage)

received public boolean received(ClncomingMessage message) Virtual method, called upon receipt of a message (Asynchronous mode only!) Notes: If you plan to use jSMSEngine API in asynchronous mode, you should override this method, making it do your job upon message receipt. Parameters: message - the received message. Returns: return true if you wish the message to be deleted from the GSM device's memory. Otherwise false. See Also: setReceiveMode(int) isIncomingMessage private boolean isIncomingMessage(java.lang.String pdu) Checks if the message is SMS-DELIVER (incoming) or SMS-SUBMIT Parameters: pdu - the message pdu Returns: true if the message is SMS-DELIVER setConnected private void setConnected(boolean connected) setInitialized private void setinitialized(boolean initialized) getManufacturer private java.lang.String getManufacturer() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception getModel private java.lang.String getModel() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception getSerialNo private java.lang.String getSerialNo() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception getimsi private java lang. String getImsi() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception getSwVersion private java.lang.String getSwVersion() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception getBatteryLevel private int getBatteryLevel() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception getSignalLevel private int getSignalLevel() throws java.lang.Exception Throws: java.lang.Exception

splitLargeMessages

private java.util.LinkedList splitLargeMessages(java.util.LinkedList messageList)

private int getSmsSplitte	J()					
main public static void main(ji	ava.lang.String[] ;	args)				
Class CUtils java.lang.Object	tils					
public class CUtils extends java.lang.Objec This class has some ge	t neral purpose fun	nctions.				
Constructor Summary			142 ISB			22
CUtils()	-					
Method Summary	and a state of a	Contraction of the				
static java.lang.String	substituteSymb String su	bol(java.lang.String text, ubstitution routine.	ava.lang.String sy	mbol, ja	wa.lang.Strin	g value)
Methods inherited from	class java.lang.Ol	bject				
clone, equals, finalize, g	etClass, hashCor	de, notify, notifyAll, toStr	ng, wait, wait, wait			
	The Carl Barrier		PROPERTY AND			
Constructor Detail	THE STATE	6 Q				
CUtils .						
CUtils public CUtils()						
Constructor Detail CUtils public CUtils() Method Detail substituteSymbol						
CUtils public CUtils() Method Detail substituteSymbol	java.lang.S	mbol(java.lang.String te: String symbol, String value)	t,			

โปรแกรมติดตามรถพยาบาล

All Classes AbstractMap AbstractMapEvent AbstractMapEventListener AbstractMapFactory AgeContext AgeContextFactory AlCommand ALabel AlgoAssociation AlgoParams AlgoProperties AlgoStatDialog AlgoStatDisplayer AlgoStatDisplayerFactory AlgoStatPanel Ambld Ambulance AmbulanceCreationTest AmbulanceStation AProgressDialog **AProgressMonitor** APSS APSSFactory APSSI APSSPathFinder AStarAlgo **AStarBasic AStarBasicHeur** AStarForProduction AStarFrame AStarFudge AStarInterface **AStarSequential** AStarSpeedOptimized AStarSpeedOptimizedHeur AuthentificationException BlankEnv BreachedCellGroup CACControler CAClientException CACMaintenanceService CacMediatorl CACMissionRecordingException CACNetworkException CacParams CaCWorld AMBAmbulanceChooser

AMBConnection AMBConnectionFactory AMBMissionManager AMBMissionTracker CAGUIframe CAGUIFrame2 CAGUIFrameAWT CAGUIPanel Car CAUserInterface Cell CellGroup CellMap CellRectangle CellSquare ChangeDebuLevelDialog ClassicCellMap ClassicCellMapNoDiag ClassicStatusBar CoherenceChecker Command Commandable ComputerCommand ConnectDialog **ConnectionData ConnectionDataException ConnectionDataFactory** ConnectionReport **ConnectionReportFactory** ConnectionReportI ConnectionToObjectException **ControlPanel** CoreTimeMaster **CustomMapsFileFilter CustomMapsPanelChooser** DarkForestEnv DeapSeaEnv DefaultGenome DefaultOwner DesignMapFeaturesPanel DirtRoadEnv Drawable2DObject DumForm DumGPS DumMDT **DumMissionTracker** DummyIncident **DumPersistentDataLinkI DumSimViewer** EarthEnv

Ubon Rajathanee University

EmergencyVehicule EmergencyVehiculeFactory EmergencyVehiculeI EnhancedDialog EnvType ErrorMessages FactoryException FieldSet FieldSetFactory FieldSetl Filler FillerCatalog FillerServer FillerServerFactory Form FormException FormFactory FormI Gaia GaiaGenome GenericMapsPanelChooser Genomable GPS gps_serverl gps_serverl_Stub GPSCentralizer **GPSCentralizerFactory GPSConnector GPSDevicel GPSPanel** GPSPosition **GPSPositionFactory** GPSSim **GPSTask** GrassEnv Gravity GravityFactory Gravityl GridCell HorCircularCellMap Hospital Id **IdFactory** (dl **IDPathUser** ImageLibrary ImagesFileNameFilter Incident IncidentFactory Incidentl

IntegerSemaphor LargeStoneRoadEnv LocalTestSimNoDb LondonGenome ROIETService MainFrame MapCatalog MapDisplayer MapDisplayerFactory MapFieldPanel MapFileFilter MapPanelChooser MapToolBar MapUlEvent MapUIEventListener MapUnit MDT mdt serverl mdt serverl Stub MDTCentralizer **MDTCentralizerFactory MDTConnector MDTConnectorFactory MDTDevicel** MDTFrame **MDTPanel MDTSim MDTStatus MDTTask** MersenneTwister **MersenneTwisterFast** MiniMap **MiniMapContainer** MiniMapDisplayer MissionManager MissionManagerFactory MissionRecorder MissionRecorderFactory MissionRecorderl MissionTracker MissionTrackerFactory ModernAge **MoveModStats** MTAdapter MTFAdapter MyUnit MyWorld NetworkAcceptor NetworkAcceptorFactory NetworkConnector

NetworkConnectorFactory NonImplPanel ObjectDisplayer **ObjectMediator** ObjectProducer **OpenSavePanel** Owner **OwnerFactory** ParamControler PassiveStructure Path PathException PathFindable PathFinder PathFinderFactory PathPlace PathPlaceEvent PathPlaceEventListener PathPlaceSet PathUser ... PersistentDataException PersistentDataLink PersistentDataLinkFactory PersistentDataLinkl Place PlaceFactory Placel PlayPanel RandomGenerator RandomGeneratorFactory Region **RMIConnectionData RMIConnectionReport** RMIConnector RMILink RMINetworkAcceptor RMINetworkAcceptor_Skel RMINetworkAcceptor Stub Run RunMainServer Selection ServerFrame ServerUlFactory ShowDialog SimAccident SimAmbulance SimEnvironment SimEnvironmentFactory SimGPSPanel SimMDTPanel

SimMediator SimObject SimObjectDataPanel SimObjectImagePanel SimObjectServer SimObjectServerFactory SimObjectTask SimPanel SimParams SimPartsFactory SimToolBar SimulatedObject SimulationFactory Simulator SimUnitFeaturePanel SimViewer SimWorldCAC SoftSandEnv SphericalCellMap SplashWindow StatComputer StatException StatServer StatServerFactory Status StatusFactory StatusTextDisplayer StringsParam Structure StructureCatalog StructureChooserPanel StructureFactory StructureMediator TabbedFeaturesChooser Team **TerrainPanelChooser** TerrainType TerrainTypeControlerException TerrainTypeProducer test test test test TestAccidentStats TestAlgoPackage **TestAstarSequential** testGPSSim TestMap testMDTSim TestRunning

TestSimMainServerConnection TestTracking TestUnitStats **TextPanePanel** TopControl **ToroidalCellMap** ToroidalCellMapNoDiag TrackerReport Tui Type **TypeFactory** Typel UIMediator UIParams UnitChooserPanel UnitControler UnitException UnitMediator UnitStats UserCommand UserInterface VacuumEnv VehiculeAssociationException VehiculeChooser VehiculeChooserFactory VehiculeException VerCircularCellMap Villager WhitePaperMapPanel WorldFileFilter